

Daaneela Timbbitiyaa Geluwaa

Daaneel Yerusaalam Omoodeteedda Wode ittippe omoodetti biide Baabloonen de'iyaa nabiyyaa. Daaneela timbbitii s'aafetteeddawe Ayihuda asatuu Ayihuda gidenna kawutetsatuwaa mooduwaa garssan ak'iide, wolk'k'aama yedesaynne uk'k'unnay gakkina, untunttu metuwaa be'iyaa wodiyaana. Mas'aafaa s'aafeeddawe sas'aappe beetteedda taariketuwaaninne oosotuwaan go'ettiide, he wode de'iyaa asaa mintsetsee. S'oossay uk'k'unniide mooddiyaa kaatiyaa d'ayssiide, asaa uk'k'unnaa k'ashuwaappe kessanawaa hidootaa immee.

Ha mas'aafay laa"u huup'e huup'e kifiletuwaan shaakettee.

1. Daaneelinne aanana ittippe omooduwaan de'iyaa amareeda asatuu S'oossaa ammaniyaa mino ammanuwaaninne aw azazettiiyaa hanotan barenttu morkkatuwaa s'ooneeddawaa odiyaa taariketuwaa gidishin, untunttukka poletteeddawe Baabloonenne Paarise kawutetsaa laytsaana.
2. Daaneeli dumma dumma sas'aa be'eedda. He sas'atuwaa leemisuwaan bessiidde, Baablooneppe doommiide, dumma dumma kawutetsatuu denddi denddiide kunddanawaanne untuntta mooddiyaa Ayihuda gidenna kaatii d'ayina, S'oossaa Asay s'oonuwaa demmanawaa besse.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Daaneelanne Aa Heezu Laggetsatuwaa 1:1-21

Kaatiyaa Naabukadanas'oora Akumuwaa 2:1-49

Sidiraak'a, Misaak'anne Abddinaaguwaa S'oossay Ees'iyaa Tamaappe Asheedda 3:1-30

Nabukadanas's'oore Laappu Laytsaa Bare Kawutetsaa D'ayeedda 4:1-37

Kaatiyaa Belshshas'aaranne Godaa Bolla S'aafuwaa 5:1-31

S'oossay Daaneela Gaamuwaa Doonaappe Asheedda 6:1-28

Daaneeli Be'eedda Oyddu Do'atuwaa Sas'aa 7:1-27

Daaneeli Be'eedda Dorssaa Orggiyaanne Deeshsha Orggiyaa Sas'aa 8:1-27

Daaneeli Bare Asaa Diraw Woosseedda 9:1-27

Daaneeli S'eegiroossa Shaafaa Matan Be'eedda Sas'aa 10:1–11:45

Wurssetsaa Wodiyaabaa 12:1-13

Daaneelanne Aa Heezu Laggetsatuwaa (1:1-21)

¹ Yihudaa Kaatii Yo'ak'eemi kaateteedda heezzentso laytsi, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Yerusaalame katamaa bolla denddiide, he katamaa dooddeedda.

² Goday Yihudaa Kaatiyaa Yo'ak'eemanne S'oossaa Geeshsha Golliyaan de'iyaa mi-ishshatuwaappe unddenneeddawaa Aa kushiyan aatsiide immeedda. Ikka he miishshatuwaa Baabloone gadiyaan de'iyaa bare s'oossatuwaa

eek'aa golliiyaa aheedda; bare s'oossaa miishshaa minjjiyaa golliyaan wotseedda.

³ Hewaappe guyyiyaan, kaatii Ashifanaaza giyaa bare oosanchchatuwaa kaappuwaa hawaadan yaagiide azazeedda; «Israa'eeliyaa asaa giddoppe kaatiyaa zare gidiyaawanttanne wolk'k'aama asatuwaa zare gidiyaawantta doora.

⁴ Yalagatuu asatetsan pac'ay bayinnawantta, malanchchatuwaa, ayaa tamarissooppekka eranaw danddayiyaawantta, akeekiyaawantta, eratetsay kumeeddawanttanne kaatiyaa golliyaan ootsanaw danddayiyaawantta. Unttunta Baabloonetuwa k'aalaanne s'ifatiyaa tamarissa» yaageedda.

⁵ K'ay untuntu hachchi hachchi maana k'umayenne ushana woyniyaa eessay kaatiyaw ka"eedda k'umaappenne usshaappe gidanaadan, kaatii azazeedda. Hewaadankka, heezzu laytsaa looheeddawaappe guyyiyaan, kaatiyaa sintsa shiik'iide, oosuwaa doom-manaadan k'achcheedda.

⁶ Dooretteeddawantu giddoppe Yihudaa zare gidiyaawantu Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa'eelanne Azaariyaa giyaawantu de'iino.

⁷ Oosanchchatuwaa kaappuu untuntu suntsaa laammiide, Daaneela Bils's'aasoor, Hanaaniyaa Sidiraak'a, Mishaa'eela Misaak'a, Azaariyaa Abd-danaago giide suntseedda.

⁸ Daaneeli kaatiyaa k'umaa miyaawaaninne woyniyaa eessaa ushiyaawan barena tunissenna mala, bare wozanaan k'ofaa k'achcheedda; he

k'ofaan mayyanaadan, oosanchchatuwaa kaappuwaa woosseedda.

⁹ He kaappuu Daaneela sabbana malanne aw k'arettana mala, S'oossay ootseedda.

¹⁰ Gido shin, oosanchchatuwaa kaappuu Daaneelaw odiidde, «Taani hinttenttoo ha k'umaanne ushshaa azazeedda ta godaa kaatiyaw yayyay. Hinttenana laggetiyaa yalagatuu som"uwaappe hintte som"ii gilk'k'i beettooppe, hintte gaasuwaan kaatii taana wod'ana» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, oosanchchatuwaa kaappuu suntsina Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa'eelanne Azaariyaa hadaraa akkeedda bitaniyaa Daaneeli hawaadan yaageedda,

¹² «Nuw maanaw ataakilttiyaa, ushanawukka haatsaa s'alalaa immaade, nuuna ne k'oomatuwaa tammu gallassatuwaan paac'c'a.

¹³ Hewaappe guyyiyaan, nu som"uwaanne kaatiyaa k'umaa miyaa yalaga asatuwaa som"uwaa geedara s'eellaade, nuuna ne k'oomatuwaa new malati beetteeddawaadan ootsa» yaageedda.

¹⁴ Ihewaa mayyiide, tammu gallassaa untuntta paac'c'eedda.

¹⁵ Tammu gallassaappe guyyiyaan untuntu, kaatiyaa k'umaa meedda yalagatuwaa ubbaappe pas'iidenne ank'k'ariide beetteeddino.

¹⁶ Yaatina, untunttoo giigeedda k'umaanne woyniyaa eessaa diggiide, ataakilttiyaa immeedda.

¹⁷ Ha oyddu yalagatoo S'oossay eraanne ubbaa k'ommo s'ifatiinne timirttii geliyaa akeekaa im-

meedda. Daaneeli k'ay sas'aanne akumuwaa ub-baa biletsaa eree.

¹⁸ Kaatii yalagatuu barekko gelanaaddan azazeedda wodii polettina, oosanchchatuwaa kaappuu untuntta Naabukadanas'oore sintsa aatseedda.

¹⁹ Kaatii untuntta haasayisseedda wode, Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa'eelanne Azaariyaa mala Asay untunttu gidдон beettibeenna. Yaatina, untunttu kaatiyaw ootsanaw geleeddino.

²⁰ Kaatii untuntta oochcheedda ay aad'd'eeda eratetsaanne akeeka ooshaan, Aa kawutetsan de'iyaa shareechchotuwaappenne muruniyaawanttu ubbaappe untunttu tammu kushiya aad'd'iide beetteeddino.

²¹ Daaneeli Kaatii K'iiroose kaateteedda koyiro laysay gakkanaw gam"eedda.

2

Kaatiyaa Naabukadanas'oore Akumuwaa (2:1-49)

¹ Naabukadanas'oori bare kaateteedda laa"entso laytsi akumuwaa akumetteedda. He akumuu Aa loytsi shabbirina, gem"ishuu Aa afeenan is's'eedda.

² Yaatina, I akumetteedda akumuwaa aw odana mala, shareechchotuu, muruniyaawanttu, bitiyaawanttunne s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttu s'eegetti yaanaadan kaatii azazeedda. Yiide, Aa sintsan ek'k'eeddino.

³ Kaatii untuntta, «Taani taana shabbirissiyaa akumuwaaw akumetaad; he akumuu ayentto er-anaw koyay» yaageedda.

⁴ S'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttu kaatiyaa Sooratuwaa* k'aalan, «Kaatiyaw, med'inaw de'a! Ne akumuwaaw nuw ne k'oomatoo oda; nuuni new Aa biletsaa odana» yaageeddino.

⁵ Kaatii s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawantta hawaadan yaageedda; «Taani loytsaade k'achcheeda k'ofay hawaa. Hintte ha akumuwaanne Aa biletsaa taana erissana d'ayooppe, taani hinttena k'ans's'a yeggana; hintte golletuukka buuraa oliyaa sa'aa kesana.

⁶ Shin hintte akumuwaanne Aa biletsaa taw odooppe, imuwaa, woytuwaanne daro bonchchuwaaw taappe hintte akkana. Hewaa diraw, ane akumuwaanne Aa biletsaa taana erissite» yaageedda.

⁷ Laa"entsuwaakka untunttu zaariide, «Kaatii akumuwaaw nuw bare k'oomatoo odo; nuuni Aa biletsaa erissana» yaageeddino.

⁸ Kaatii untunttoo zaariide, «Taani hintte halchchuwaaw eray; taani loytsaade k'achcheeda k'ofaa hintteikka ereedda diraw, hawaa sugana giide haniita yaageedda.

⁹ Hintte akumuwaaw taw odana d'ayooppe, itti k'ec'uu hinttena naagee. Hanotay laamettanawaa giide hintte hidootaa ootsiyaa diraw, taw word-donne geniyaa k'aalaa odanaw mak'etteeddita. Hewaa diraw, akumuwaaw taw odite; yaatoooppe,

* **2:4** Dan. 2:4Ppe biide shemppuwaa 7 gakkanaw de'iyawe: Sooratuwaa asaa k'aalaan s'aafetteedda.

hintte Aa biletsaa erissanaw danddayiyaawaa taani eray» yaageedda.

¹⁰ S'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttu kaatiyaw zaariide, «Kaatii oochchiyaa ooshaa zaaranaw danddayiyaa itti asayenne gadiyaan baawa. Ay gitateeddanne wolk'k'aameedda kawuukka hawaa malabaa shareechchotuwaa, muruniyaawantta woy s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawantta oochchi erenna.

¹¹ Kaatii oochcheedda ooshay dees'a; asaana ittippe de'enna s'oossatuwaappe attina, hawaa kaatiyaw k'onc'c'issanaw danddayiyaawe mulekka baawa» yaageeddino.

¹² Hewaa diraw, kaatii loytsi hank'k'ettiide Baabloonon de'iyaa kaatiyaa zoriyaawantta ub-baa wurssanaadan azazeedda.

¹³ Kaatiyaa zoriyaawantta wod'anaw awaayuu keseedda. Wod'iyaaawanttu Daaneelanne Aa laggetuwaa wod'anaw koyeeddino.

S'oossay Daaneela Akumuwaa Biletsaa Erisseedda

¹⁴ Kaatiyaa naagiyaa olanchchatuwaa kaappuu Ariyooki, Baabloonon de'iyaa kaatiyaa zoriyaawantta wod'anaw kesiyaa wode, Daaneeli Aa akeekaaninne hiillan haasayisseedda.

¹⁵ I kaatiyaa naagiyaa olanchchatuwaa kaappuwaa Ariyooka, «Kaatiyaa awaayuu ayaw hawaadan palatteedee?» giide oochcheedda. Ariyooki hanotaa Daaneelaw odeedda.

¹⁶ Hewaan Daaneeli kaatiyaakko geliide, akumuwaa biletsaa erissanaw, barew wodii imettana mala woosseedda.

17 Hewaappe guyyiyaan, Daaneeli bare golle simmiide, bare heezzu laggetoo, Hanaaniyaw, Mishaa'eelawunne Azaariyaw hanotaa odeedda.

18 Unttuntu Baabloonon de'iyaa yenkko kaatiyaa zoriyaawanttunna ittippe hayk'k'ennaadan, saluwaa S'oossay maarotaa unttunttoo ootsiide, ha s'uuraa unttunttoo k'onc'c'issanaw woosana mala, unttunttoo odeedda.

19 He k'amman s'uurray Daaneelaw sas'aan k'onc'c'eedda. Yaatina, Daaneeli saluwaa S'oossaa hawaadan yaagiide galateedda;

20 «Aad'd'eeda eratetsayenne wolk'k'ay,
S'oossaassa gidiyaa diraw,
Aa suntsay med'inaappe med'inaa gakkanaw
galatetteeddawaa gido.

21 Wodetuwaanne aginatuwaa I laammee.
Kaatetuwaa kawutetsaappe diggee;
k'ay kaatetuwaa kawutetsan utissee.
Aad'd'eeda eranchchatoo aad'd'eeda eraa,
akeekiyaawanttookka eraa I immee.

22 C'iimma s'uuraanne geemmeedda yewuwaa,
I k'onc'c'issee.
D'uman de'iyawaakka I eree;
poo'uukka aanana de'ee.

23 Abeet ta mayzza aawotuwaa S'oossaw,
taani neena galatayenne sabbay.
Ayaw gooppe, neeni taw,
aad'd'eeda eraanne wolk'k'aa immaadda.
Nuuni neena oochcheeddawaa,
taana ha"i erissaadda.
Kaatiyaa akumuwaa nuuna erissaadda»
yaageedda.

Daaneeli Akumuwaanne Aa Biletsaa Kaatiyaa Erisseedda

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Daaneeli Baabloonon de'iyaa kaatiyaa zoriyaawantta wurssanaw kaatiyaappe azazuwaa akkeedda Ariyookakko biide, «Kaatiyaa zoriyaawantta wod'oppa. Taanna kaatiyaakko gelissa; yaatooppe taani Aa akumuwaa biletsaa Aa erissana» yaageedda.

²⁵ Ariyooki ellekka Daaneela kaatiyaakko gelisiide, kaatiyaw, «Yihudaappe omoodettiide yeedda asaappe kaatiyaa akumuwaa biletsaa erissanaw danddayiyaa asaa demmaad» yaageedda.

²⁶ Kaatii Bils's'aasoora geetettiyaa Daaneela, «Taani akumetteedda akumuwaanne Aa biletsaa taana erissanaw danddayay?» giide oochcheedda.

²⁷ Daaneeli hawaadan yaagiide zaareedda; «Kaatiyaw, neeni oochcheedda s'uuraa k'onc'c'issanaw danddayiyaa aad'd'eeda eranchchay, shareechchuu, muruniyaawe, woy ayanttiyaw baawa.

²⁸ Shin s'uuratuwaa k'onc'c'issiyaa itti S'oossay saluwaan de'ee. Wurssetsa gallassatuwaan hananabaa I neena besseedda. Ne arsaan zak'k'ullaade, neeni akumetteedda akumuunne sas'ay hawaa.

²⁹ «Kaatiyaw, neeni arsaan zak'k'ullaade, sintsaappe hananabaa k'oppaadda. He wode s'uuraa k'onc'c'issiyaa S'oossay sintsaappe hananawaa neena besseedda.

³⁰ Ha s'uuray taw k'onc'c'eeddawe taani hara asaappe aad'd'eeda eranchcha gidina gidennaan, neeni kaatii akumuwaa biletsaa eranaadaanne

ne huup'iyaa gidдон simeretteedda k'ofaa akeekanaadaana.

³¹ «Kaatiyaw, neeni loytsi wolk'k'aama, p'ooliyaanne s'eellanaw yashshiyaa misilii ne sintsan ek'k'eeddawaa be'aadda.

³² Ha misiliyaa huup'ii geeshsha work'k'aappe, Aa tiraynne kushetuu biraappe, uluunne wodiretuu nahaasiyaa giyaa birataappe,

³³ suyilii birataappenne gediyaaw yachchay baggay birataappe baggay urk'k'aappe med'etteedda.

³⁴ Neeni ha misiliyaa s'eellishin, itti shuchchay asaa kushii bochchennan deriyaappe d'ok'olettiide, birataappenne urk'k'aappe med'etteedda misiliyaa gediyaaw yachchatuwaa bolla wod'd'iide gaac'c'eedda.

³⁵ He wode biratay, urk'k'ay, nahaase giyaa biratay, biraynne work'k'ay ubbay gaac'ettiide, boniyaan uddumaan de'iyaa suullaa mala gideedda; ayaanne ashshenan c'arkkuu pittiide afeeda. Shin misiliyaa bolla wod'd'eedda shuchchay wogga deriyaa kesiide, biittaa sa'aa kumeedda.

³⁶ «Hawe ne akumuwaa; k'ay ha"i biletsaa nuuni new odana.

³⁷ Kaatiyaw, neeni kaatetoo kaatiyaa. Saluwaa S'oossay new kawutetsaanne wolk'k'aa, minotetsaanne bonchchuwaa immeedda.

³⁸ Biittaa ubbaa bollan neena mooddiyaawaa ootseedda; asaa, bazzuwaa do'anne saluwaa kafuwaa ne kushiyan wotseedda. Hewaa diraw, work'k'aa huup'ii neena.

³⁹ «Neepe guyyiyaan, minotetsan neena gakkenna hara kawutetsay denddana. Kaalliide,

biittaa ubbaa mooddiyaa, nahaase birataa gidiyaa, heezzentso kawutetsay denddana.

⁴⁰ Wurssetsan ubbabaa gaac'ereetsi liik'issiyaa birataadan minneedda oyddentso kawutetsay denddana. Biratay ubbabaa gaac'ereetsiide liik'issiyaawaadan, ikka bareppe kase dendeedda kawutetsatuwaa gaac'ereetsiide liik'issana.

⁴¹ «Gedetuunne gediya birad'd'etuu baggay birataappe, baggay urk'k'aappe med'etteeddawantta neeni be'eeddawaadankka, he kawutetsay shaakettiide kawutetsaa gidanawaa. Biratay urk'k'aanna walaketteeddawaa ne be'eeddawaadankka, baggay birataadan minneeddawaa gidana.

⁴² Gediya birad'd'etuu baggay birataa, baggay urk'k'a gideeddawaadan, hewaadankka ha kawutetsaw baggay mino, baggay laafa gidanawaa.

⁴³ Biratay urk'k'aanna walaketteeddawaa ne be'eeddawaadan, he laa"u bagga Asay geluwaan akuwaan walakettana; shin biratay urk'k'aanna walakettanaw danddayennawaadankka, untunttu ittuwaa gidiide gam"anaw danddaykkino.

⁴⁴ «He kaatetuwa laytsan, saluwaa S'oossay mulekka kunddenna, hara asawukka imettenna kawutetsaa essana. He ek'k'eedda kawutetsay he kawutetsatuwaa ubbaa gaac'ereetsi d'ayissana; shin I med'inaw ek'k'iide de'ana.

⁴⁵ Asaa kushii bochchennan deriyaappe d'ok'k'oletti wod'd'iide, birataappe, na-haasiyaappe, urk'k'aappe, biraappenne

work'k'aappe med'etteedda misiliyaa
gaac'ereetseedda shuchchaa biletsay he
kawutetsaa.

«Wolk'k'aama S'oossay sintsanaw hananabaa
kaatiyaa besseedda. Akumuukka tuma;
biletsaykka ammanetteedawaa» yaagiide
zaareedda.

Kaatii Daaneelassi Woyteedda

⁴⁶ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii
Naabukadanas'oori Daaneela bonchchiidde,
som"uwaa biittaa gatsiide guufanneedda;
yaatiide Asay Aa sintsan yarshshuwaa
yarshshanaadaaninne is'aanaa c'uwayanaadan
azazeedda.

⁴⁷ Kaatii Daaneela, «Tumuwaappe ne S'oossay
s'oossatuwaa S'oossaa, kaatetuu Godaanne
s'uuraa k'onc'c'issiyaawaa. Neeni ha s'uuraa
k'onc'c'issanaw danddayiyaawe hewaassa»
yaageedda.

⁴⁸ Hewaappe guyyiyaan, kaatii Daaneela loytsi
bonchcheedda; daronne al"o imotatuwaakka aw
immeetda; Baabloone biittaa mooddiyaawaa oot-
seedda. K'ay Baabloonen de'iyaa aad'd'eeda er-
anchchatuwaa ubbaa bolla kaappuwaa ootsiide,
Aa suntseedda.

⁴⁹ Daaneeli oochchina, kaatii Sidiraak'a, Mis-
aak'anne Abddanaaga Baabloone biittaa ayis-
siyaawantta ootsiide suntseedda; shin Daaneeli
kaatiyaa golliyaan gam"eedda.

3

*Sidiraak'a, Misaak'a, Abddinaaguwaa
S'oossay Ees'iyaa Tamaappe Asheedda
(3:1-30)*

¹ Kaatii Naabukadanas'oori geesay usuppun tammu wad'aa, gomppay usuppun wad'aa gidiyaa misiliyaa work'k'aappe med'd'iide, Baabloone gadiyaan Duura Dembban esseedda.

² He misiliyaa anjjissanaw yaanaadan, kaatiyaappe garssana gadiyaa mooddiyaawantta, suntsatuwaa, awuraajjaa mooddiyaawantta, kaatiyaa zoriyaawantta, miishshaa golliyaan ootsiyaawantta, pirddaa daannatuwaa, higge eranchchatuwaanne awuraajjaan awuraajjaan de'iyaa hara kaappotuwaa s'eegeedda.

³ Yaatina, kaatiyaappe garssana gadiyaa mooddiyaawanttu, suntsatuu, awuraajjaa mooddiyaawanttu, kaatiyaa zoriyaawanttu, miishshaa golliyaan ootsiyaawanttu, pirddaa daannatuu, higge eranchchatuunne awuraajjaan awuraajjaan de'iyaa hara kaappatuu ittippe he misiliyaa anjjissanaw shiik'iide, Kaatii Naabukadanas'oori esseedda misiliyaa sintsan ek'k'eeddino.

⁴ He wode awaayuwaa awaayiyaawe bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, hawaadan yaageedda; «Hinttenoo, asaw, kawutetsatto, dumma dumma k'aalan haasaiyyaa zaretoo,

⁵ ubbaykka malakataa, suusuliyaa, zayyiyaa, maasink'k'uwaa, diitsaanne c'ora bak'etteedda kiriyaan waas'etteedda diitsaanne hara muuziik'aa miishshatuwaa ittippe kaa'iyaa wode siso saannakka, Kaatii Naabukadanas'oore

esseedda work'k'aa misiliyaw guufanniide goyinnite.

⁶ Misiliyaa sintsan guufanniide goynnena ooninne he saatiyaan ees's'iyaa itooniyaa tamaa giddo olettana» yaageedda.

⁷ Asay ubbay, kawutetsatuu ubbayne dumma dumma k'aalan haasayiyaa zaratuu ubbay malakataa, suusuliyaa zayyiyaa, maasink'k'uwaa, diitsaanne c'ora bak'etteedda kiriyaan waas'etteedda diitsaa ittippe kaa'iyaa wode siso saannakka, sa'aan guufanniide, Kaatii Naabukadanas'oori esseedda work'k'aa misiliyaw goyinneeddino.

*Misiliyaw Goyinnennan Is's'ina
Heezzu Ayihudatuwaa Mooteeddino*

⁸ Hewaa diraw, he wode itti itti Baabloone asatuu sintsaw aad'd'iide, Ayihudatuwaa mooteeddino.

⁹ Unttuntu Kaatiyaa Naabukadanas'oori hawaadan yaageeddino; «Kaatiyaw, med'inaw de'a.

¹⁰ Kaatiyaw, neeni malakataa, suusuliyaa, zayyiyaa, maasink'k'uwaa, diitsaanne c'ora bak'etteedda kiriyaan waas'etteedda diitsaa ittippe kaa'iyaa wode, sisiyaa ooninne sa'aan guufanniide, work'k'aa misiliyaw goyinnanaadan,

¹¹ k'ay sa'aan guufanniide goynnena Asay de'ooppe, ees's'iyaa itoone tamaa giddo olettanaadan awaayuwaa kessaadda.

¹² Shin kaatiyaw, neeni Baabloone biittaa bolla suntseedda Ayihudatuu, Sidiraak'i, Misaak'inne Abbdanaaguu ne azazuwaa is's'eeddino; ne

s'oossatoo ootsikkino; k'ay ne esseedda work'k'aa misiliyaawukka goyinnikkino» yaageeddino.

¹³ Naabukadanas'oori hewaa siseedda wode, hank'k'uwaa ees's'i kesiide, Sidiraak'a, Misaak'anne Abddanaaga ahanaadan azazeedda. Unttunta kaatiyaa sintsa aheeddino.

¹⁴ Naabukadanas'oori untunta hawaadan yaageedda; «Sidiraak'aa, Misaak'aa, Abddanaagoo, ha hintte ta s'oossatoo ootsennawenne ta esseedda work'k'aa misiliyaw goyinnennawe tumee?

¹⁵ Ha"i malakataa, suusuliyaa, zayyiyaa maasink'k'uwaa, diitsaanne c'ora bak'etteedda kiriyaan waas'etteedda diitsaanne hara muuziik'aa miishshatuwaa kaa'iyawaa siso wode, taani esseedda misiliyaw guufanniide goyinooppe, daro lo"a. Shin hintte goyinnennan is's'ooppe, ellekka ees's'iyaa itooniyaa tamaa gidдон olettana. Ay s'oossatuu hinttena ta kushiyaappe ashshanawe?» yaageedda.

¹⁶ Shidiraak'i, Mishaak'inne Abd-danaaguu kaatiyaw zaariide, «Kaatiyaw, Naabukadanas'ooraa, ha yewuwaa nuuni new zaaruwaa immanaw bessena.

¹⁷ Kaatiyaw, nuuni ees's'iyaa itoone tamaa giddo olettinttokka, nuuni aw ootsiyaa S'oossay he tamaappe ashshanaw danddayee. K'ay kaatiyaw, I nuuna ne kushiyaappekka ashshana.

¹⁸ Shin kaatiyaw, ubbaa I nuuna ashshenan is's'inttokka, nuuni ne s'oossatoo ootsennawaanne neeni esseedda work'k'aa misiliyaw goyinnennawaa era» yaageeddino.

Heezzu Ayihudatuwaa Hayk'k'oo Pirddeeddino

19 He wode Naabukadanas'oori Shidiraak'a, Mishaak'anne Abddanaago bolla hank'k'uwaa suulleedda; Aa som"ii untunttoo kasewaappe dummateedda. Tamay kase ees's'iyawaappe laappun kushiya aad'd'iide ees's'anaadan azazeedda.

20 Shidiraak'a, Mishaak'anne Abddanaaga k'achchiide, ees's'iyaa itooniyaa tamaa giddo olanaadan, bare olanchchatuwaa gid Doppe mino asatuwaa azazeedda.

21 Yaatina, ha asatuwaa, untunttu mayuwaanna, suriyaanna, huup'yaan s'aas'eedda s'aatsaanne hara mayuwaa ubbaanna gatsi k'achchiide, ees's'iyaa itooniyaa tamaa giddo oleeddino.

22 Kaatiyaa azazuu loytsi elleellisiyaawaa gideedda dirawunne itooniyaa tamaykka kasewaappe aad'd'i ees's'iyaa diraw, Sidiraak'a, Misaak'anne, Abddanaaga taman oleedda he mino asatuwaa tamaa lac'uu labiide wod'eedda.

23 Ha heezzu k'ashetteedda asatuu, Shidiraak'i, Mishaak'inne Abddanaaguu, ees's'iyaa itoone tamaa giddo wod'd'eeddino.

24 Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Naabukadanas'oori barena maalalissina ellekka denddi ek'k'iide, «Nuuni k'achchiide ees's'iyaa itooniyaa tamaa giddo oleedda asatuu heezza gidikkinooyye?» yaagiide barena zoriyaawantta oochcheedda.

Untunttu, «Kaatiyaw, ee heezza» yaagiide zaareeddino.

25 Kaatii zaariide, «Be'ite, taani k'ashuwaappekka biletteedda, tamaa gid don yaa, haa hametiyya, tamaykka ayinne bochchenna

oyddu asatuwaa be'ay! Oyddentsuu k'ay s'oossatuwaa na'aa malatee» yaageedda.

Heezzu Ayihudatuu Tamaappe Keseeddino

²⁶ Yaatina, Naabukadanas'oori ees's'iyaa itoone tamaa mata shiik'iide, bare k'aalaa d'ok'k'u oot-siide, «Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa k'oomatoo, Shidiraak'aa, Mishaak'aa, Abddanaagoo, kesite! haayite!» yaagiide s'eegeedda. Yaatina, Shidiraak'i, Mishaak'inne Abddanaaguu tamaa gid-doppe keseeddino.

²⁷ Kaatiyaappe garssana biittaa mood-diyaawanttu, suntsatuu, awuraaajaa mooddiyaawanttu, kaatiyaw ootsiyaa hara kaappatuu ubbay untunttukko shiik'eeddino. Tamay untunttu bollaa bochchibeennawaa, untunttu huup'iyaa binnaanaappe ittuukka malaatettibeennawaa, untunttu mayuukka boshetibeennawaanne tamaa peenuukka untunttun bayinnawaa be'eeddino.

²⁸ Hewaappe guyyiyaan, Naabukadanas'oori hawaadan yaageedda; «Sidiraak'a, Misaak'anne Abddanaago S'oossay galatetto! I bare ki-itanchchaa kiittiide, barenan ammanetteeda bare k'oomatuwaa ashsheeda. Untunttu kaatiyaa azazuwaa is's'eeddino; barenttu S'oossaappe attina, hara s'oossaw ootsanaappenne goyinnanaappe hayk'k'anawaa doseeddino.

²⁹ Hewaa diraw, Shidiraak'a, Mishaak'anne Abddanaago S'oossaa toochchiide haasayiyaa ay asikka, woy ay kawutetsaykka, woy dumma dumma k'aalan haasayiyaa ay zariikka k'ans's'ettananne mus'ettana mala, untunttu golliikka laalettiide, pituu oletiyaa sa'aa gidana

mala, taani awaayaad. Ayaw gooppe, hara ay s'oossinne hawaadan ootsiide, asaa ashshenna» yaageedda.

³⁰ Hewaappe guyyiyaan, kaatii Shidiraak'a, Mishaak'anne Abddanaaga Baabloone gadiyaan d'ok'k'u d'ok'k'u ootsiide suntseedda.

Naabukadanas'oori Laappu Laytsaa Bare Kawutetsaa D'ayeedda

4

(4:1-37)

Naabukadanas'oori Laa''entso Akumuwaa

¹ Kaatii Naabukadanas'oori asaa ubbaw, kawutetsatuwaa ubbawunne dumma dumma k'aalan haasayiyaa zaratuwaa ubbaw hawaadan yaagi, dabddaabbiyaa kiitseedda.

«Saro de'iitee!

² «Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossay taw ootseedda malalissiyaanne ooratsabaa taani hinttenttoo odanaw koyay.

³ «Aa malaatay wooti gitee!

I ootsiyaa ooratsabay wooti minee!

Aa kawutetsay med'inaa kawutetsaa;

Aa maataykka yeletaappe yeletaa gakkanaasa.

⁴ «Taani Naabukadanas'oori, ta golliiyaa injjiyaan, ta kawutetsaa golliyaan miikkuwaan de'ay.

⁵ Itti gallassi taani yashshiyaa akumuwaa akumetaad. Taani ta arssaan zak'k'ullaade, be'eedda akumuunne sas'ay taana dagantseedda.

⁶ Hewaa diraw, ha akumuwaa biletsaa taana erissana mala, Baabloonon de'iyaa kaatiyaa zoriyaawantta ubbaa taakko ahanaadan azazaad.

⁷ He wode shareechchotuu, muruniyaawanttu, ayanttiyaawanttunne s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttu taakko yiina, ta akumuwaa untunttoo odaad; shin untunttu biletsaa taana erissanaw danddayibeykkino.

⁸ Wurssetsan ta s'oossaa suntsan Bils's'aasoora geetetti s'eegettiyaa, geeshsha s'oossatuwaa ayyaanay aan de'iyaa Daaneeli taakko gelina, aw ta akumuwaa hawaadan gaade odaad.

⁹ «Aad'd'eeda eranchchatuwaa kaappuwaa Bils's'aasoora, geeshsha s'oossatuwaa ayyaanay neenan de'iyaaawaanne ayaa s'uurinne neeppe geemmennawaa taani eray. Taani akumetteedda akumuu hawaa; ane taw Aa biletsaa oda.

¹⁰ «Taani ta arssaan zak'k'ullaade, biittaw giddo likkiyaan itti mitsay ek'k'eeddawaa sas'aan be'aad; he mitsaw geesay daro adussa.

¹¹ He mitsay dic'c'iide gitateeddanne minneedda; aw s'eeray saluwaa gakkee; sa'aappe sa'aa gas'aa gakkanaw beettee.

¹² He mitsaa haytsay s'eellanaw lo"iyaawaa; Aa ayifiikka loytsi dara; ubbawukka miyaabay aan de'ee. Wora do'atuu Aa kuwan shemppeeddino; saluwaa kafotuukka Aa daashshaa gidдон kees's'iide de'eeddino. Pas'a de'iyaa ubbay aappe meedda.

¹³ «Ta arssaan zak'k'ullaade, geeshsha kiitanchchay saluwaappe wod'd'ishin sas'aan be'aad.

¹⁴ Ikka bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, hawaadan yaageedda; «Ha mitsaa k'ans's'ite; Aa tashiyaa karite; Aa haytsaakka piriis's'ite; Aa ayfiyaakka laalite. Aa garssan de'iyaa do'atuunne Aa daashshan de'iyaa kafotuu ubbay bak'atino.

¹⁵ Shin durumaanne Aa s'ap'uwaa, birataap-penne nahaasiyaappe k'os's'eedda sanssalatan k'achchiide, sa'aan, maataa gidдон aggi bashite. Saluwaappe wod'd'iyaa ketterssaan kallo; k'ay bazzuwaan maataa gidдон do'aana de'o.

¹⁶ Aa wozanay kahay asaawaappe do'aaw laametto. Hewaadan hani de"ishin, Aa bolla laappun laytsay wuro.

¹⁷ Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossay asaa naanatu kawutetsaa ubbaa mooddiyaawaa, kawutetsaa I bare koyiyaa uraw immiyaawaanne haray atto, asaa ubbaappe kad'etteeddawanttakka I suntsiyaawaa pas'a de'iyaa Asay ubbay erana mala, k'ashetteedda k'ofaa kiitanchchatuu awaayeeddino. Pirddaakka geeshshatuu odeeddino» yaageedda.

¹⁸ «Taani Kaatii Naabukadanas'oori akumetteedda akumuu hawaa. Ha"i simmi Bils's'aasoora, taw Aa biletsaa oda. Ayaw gooppe, ta kawutetsaa gidдон de'iyaa kaatiyaa zoriyaawanttuppe ittuunne taana biletsaa erissanaw danddayibeenna; shin geeshsha s'oossatuwaa ayyaanay neenan de'iyaa diraw, neeni danddayaasa» yaagaad.

Daaneeli Akumuwaa Billeedda

¹⁹ He wodiyaan Bils's'aasoora geetettiyaa Daaneeli dagammiide, haniyaawaa d'ayeedda. I bare k'ofaan shabbareteedda diraw, guutsaa

wodiyaa c'o"u giide takkeedda. Yaatina, kaatii, «Bils's'aasoora, ha akumuunne Aa biletsay neena dagantsoppo» yaageedda.

Bils's'aasoori zaariide, «Ta godaw, ha akumuu neena is's'iyaa wanttoo, Aa biletsay akka k'ay ne morkketoo gideerenneeshsha!

²⁰ Neeni akumuwaan be'eedda mitsay, dic'c'iide minneeddawe, s'eeray saluwaa gakeeddawe, sa'aappe sa'aa gas'aa gakkanaw beetteeddawe,

²¹ haytsay s'eellanaw lo"eeddawe, ayifiikka loytsi dareeddawe, ubbaw miyaabay aan de'iyaaawe, bazzuwaa do'atuu Aa kuwan shemppeeddawenne saluwaa kafotuukka Aa daashshaa gidдон kees's'iide de'eeddawe,

²² kaatiyaw, he mitsay neena! Neeni gitataaddanne minnaadda; ne gitatetsay dic'c'iide, saluwaa gakeedda; ne kaatetetsaa maataykkaa sa'aa gas'aa gakeedda.

²³ «Kaatiyaw, neeni geeshsha kiitanchchay saluwaappe wod'd'iide, «Ha mitsaa k'ans's'iide d'ayissite; shin Aa durumaanne Aa s'ap'uwaa birataappenne nahaasiyaappe k'os's'eedda sanssalatan k'achchiide, sa'aan, maataa gidдон aggi bashite. Saluwaappe wod'd'iyaa ketterssaan I kallo; laappun laytsay wurana gakkanaw, bazzuwaa do'aadan de'o!» giyaa wode be'aadda.

²⁴ «Kaatiyaw, Aa biletsay hawaa. Hawe Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossay ta godaa kaatiyaa bolla polanaw kiitteedda pirdaa.

²⁵ Neeni asaa giddoppe yedersseetaade, bazzuwaa do'atuwaana ittippe de'ana. Neeni booraadan maataa maananne saluwaappe wod'd'iyaa ketterssaan kallana. K'ay Ubbaappe

d'ok'k'iyaa S'oossay asaa naanatu kawutetsaa ubbaa mooddiyaawaanne kawutetsaa bare koyeedda uraw immiyaawaa neeni erana gakkanaw, laappun laytsay ne bollan aad'd'ana.

²⁶ «Durumay bare s'ap'uwaanna gadiyaan at-tanaada azazetteeddawe, neeni saluwaa S'oossay biittaa ubbaa mooddiyaawaa eriyaa wode, ne kawutetsay new simmanawaa besse.

²⁷ Hewaa diraw, kawoo, ta zoriyaa akka. Nagaraa ootsiyaawaa aggaade, s'illobaa ootsa; metuwaan uk'k'unnetteeddawantta naak'k'iyawaa aggaade, untunttoo k'aretta. Yaatooppe, neeni saro de'ana wodii aduk'k'enan aggena» yaageedda.

²⁸ Hawe ubbay Kaatiyaa Naabukadanas'oore bolla gakkeedda.

²⁹ Tammanne laa"u aginaappe guyyiyaan, kaatii Baabloonan de'iyaa kaatiyaa golliyaa bolla dembbayi kees's'eeddasan hamettiidde

³⁰ hawaadan yaageedda; Hawe ta kawutetsaa gollii aan de'ana mala, taani ta wolk'k'aama wolk'k'an, ta gitatetsaa bonchchoo gimbbisseedda Baabloone katamaa gitaa gidennee? yaageedda.

³¹ I haasayiide wurssennan de'ishshin, saluwaappe hawaadan giyaa k'aalay puttu geedda; Kaatiyaa Naabukadanas'ooraa, ne bollan pirddetteedda pirdday hawaa: ne kawutetsay neeppe aketeedda.

³² Neeni asaa giddoppe yederssetaade, baz-zuwaa do'aana de'ana; neeni booraadan maataa maana. Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossay asaa naanatu kawutetsaa ubbaa mooddiyaawaanne

kawutetsaa I bare koyeedda uraw immiyaawaa neeni erana gakkanaw, laappun laytsay ne bolla aad'd'ana yaageedda.

³³ Naabukadanas'oore bolla geeddawe baasuwaanakka poletteedda. Asaa giddoppe goodettiide, booraadan maataa meedda. Aa bollaykka saluwaappe wod'd'iyaa ketterssaan kalleedda. Aa binnaanay ankkuwaa baalliyaadan, Aa s'uguntsaykka kafuwaa s'ugunsaadan dic'c'eedda.

Naabukadanas'oori S'oossaa Galateedda

³⁴ He laappun laytsay wureedda wode, taani Naabukadanas'oore d'ok'k'u gaade saluwaa s'eellaad; ta wozanay kahaykka simmeedda. Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa galataad; med'inaw de'iyawaakka bonchchaaddinne sabbaad.

Aa maatay med'inaa maataa;

Aa kawutetsaykka yeletaappe yeletaa gakkanaasa.

³⁵ Sa'aan de'iyaa Asay ubbay aw ayaanne gidenna.

Saluwaan de'iyaa med'etatuwaa bollanne sa'aan de'iyaa asaa bolla

I bare dosowaa ootsee.

Aa kushiya te"anaw danddayiyaawe baawa, woy Aa Ayaa ootsay? yaagiide oochchiyaawe baawa.

³⁶ Ta wozanay simmina, ta kawutetsaa bonchchuwaa diraw, ta anggayinne ta puulay taw simmi aggeeda. Kase taana zoriyaawanttunne ta kaappatuu taana koyeeddino. Taani ta

kawutetsan minnaad; kasewaappekka aad'd'iyaa gitatetsay taw gujetteedda.

³⁷ Ha"i simmi taani Naabukadanas'oori saluwaa Kaatiyaa galatay; Aa d'ok'k'u d'ok'k'u ootsayinne bonchchay. Ayaw gooppe, I ootsiyaabay ubbay likke; Aa ogetuu ubbaykka s'illuwaa; k'ay otoruwaan biyaawantta I kawushshanaw dand-dayee yaageedda.

5

Kaatiyaa Belshshaas'aaranne Godaa Bolla S'aafuwaa
(5:1-31)

¹ Itti gallassi Kaatii Belshshaas'aari bare oosanchchatuwaappe itti sha"atoo gibiraa giigissiide untuntunna ittippe woyniyaa eessaa ushsheedda.

² Belshshaas'aari woyniyaa eessaa ushiide matsoteedda wode, bare aawuu Naabukadanas'oori Yerusaalamen de'iyaa Geeshsha Golliyaappe aheedda work'k'aappenne biraappe oosetteedda ushshaa miishshatuwaa ahana mala azazeedda. Ayaw gooppe, inne Aa oosanchchatuu, Aa machchetuunne Aa baakkotuu ubbay he ushshaa miishshatuwaan eessaa ushana mala, I koyeedda.

³ Yaatina, untuntu he Yerusaalamen de'iyaa S'oossaa Geeshsha Golliyaappe aheedda work'k'aappe oosetteedda ushshaa miishshatuwaa kaatiyaw aheeddino. Kaatii, Aa oosanchchatuu, Aa machchetuunne Aa baakkotuu he miishshatuwaan tigetteedda woyniyaa eessaa usheeddino.

⁴ Unttuntu he woyniyaa eessaa ushiidde, work'k'aappe biraappe, nahaasiyaappe, birataappe, mitsaappenne shuchchaappe oosetteedda s'oossatuwaa galateeddino.

⁵ He wode k'oppennaan de'ishshin, asaa kushiya birad'd'etuu hak'appentto kesiide yiide, kaatiyaa golliyaan lasanetteedda godaa bollan, s'omppiyaa wotsiyaa ballaa sintsan s'aafeedda. He kushii s'aafiyaa wode, kaatii bare huup'iyaan be'eedda.

⁶ Aa som"ii laamettiide, bidintsaa malateedda; k'ay yashshan Aa gadii kokkoreedda; Aa gulbataykka is's'eedda.

⁷ Kaatii bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, muruniyaawantta, s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttanne shareechchotuwaahanaadan azazeedda. Unttuntu yiina Baabloone aad'd'eeda eranchchatuwaa hawaadan yaageedda; «Ha s'ifatiyaa nabbabiide, Aa biletsaa taw odiyaa uray ooninne, ochchaa teeraa malatiyaa mayuwaa mayyana; Aa k'ood'iyaan work'k'aa habiliyaa aatsana; k'ay I ta kawutetsaa mooddiyaa heezzentso asaa gidanawaa» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyaan, kaatiyaa zoriyaawanttu ubbay Aa sintsa aad'd'eedino; shin unttuntuppe ooninne he s'ifatiyaa nabbabanaw, woy Aa biletsaa odanaw danddayibeenna.

⁹ Hewaan Kaatii Belshshaas'aari kasewaappe aad'd'i dagammina, Aa som"iikka kasewaappe aad'd'i bidintsaa malateedda. Aa kaappatuukka haniyaawaa d'ayeeddino.

¹⁰ Kaatiinne Aa kaappatuu c'abbuwaa Aa daaya kaatata sisaade, untuntutu gibiraa miyaa aakko golliyaa gelaade, hawaadan yaagaaddu; «Kaatiyaw, med'inaw de'a! Ha k'ofaan loytsa shabbarettoppa; ne som"iikka laamettoppo.

¹¹ Geeshsha s'oossatuwaa ayyaanay aan de'iyaa itti Asay ne kawutetsaa gidдон de'ee. Eray, akeekayinne s'oossatuwaa mala aad'd'eeda eratetsay aan de'ee. Kase ne aawuu Kaatii Naabukadanas'oori Aa shareechchotoo, muruniyaawanttoo, s'oolinttiyaa s'eeliide kaayiyaawanttoonне ayanttiyaawanttoo kaappuwaa ootsiide suntseedda.

¹² Ayaw gooppe, aw lo"o ayyaanay, erayne akeekay de'ee; akumuwaa billanaw, k'an"ishiyaa odanawunne s'uuraa k'onc'c'issanaw I danddayee. Hewaa diraw, kaatii Bils's'aasoora giide suntseedda Daaneela s'eesa. I new s'ifatiyaa biletsaa odana» yaagaaddu.

Daaneeli S'ifatiyaa Billeedda

¹³ He wode Daaneela kaatiyaakko ahina, kaatii Aa hawaadan yaageedda; «Neeni Daaneelee? Ta aawuu kaatii Yihudaappe omoodiide aheedawanttuppe ittuwaa giyaawe neenee?

¹⁴ S'oossatuwaa ayyaanay neenan de'iyawaanne eray, akeekayinne loytsi aad'd'eeda eratetsay new de'iyawaa taani sisaad.

¹⁵ Ha s'ifatiyaa nabbabanawunne Aa biletsaa taw odanaw muruniyaawanttunne kaatiyaa zoriyaawanttu yeeddino; shin untuntutu biletsaa taw odanaw danddayibeykkino.

16 Neeni biletsaa odanawunne dees'o ooshatuwaa zaaruwaa immanaw dand-dayiyaawaa taani sisaad. Ha"i simmi neeni ha s'ifatiyaa nabbabanawunne Aa biletsaa taw odanaw danddayooppe, ochchaa teeraa malatiyaa mayuwaa mayyana; ne k'ood'iyaan work'k'aa habilii aad'd'ana; k'ay neeni kawutetsaa mooddiyaa heezzentso asaa gidanaassa» yaageedda.

17 Daaneeli kaatiyaw zaariide, «Neeni immiyaa imuu neessa gido; ne woytuwaakka hara uraw imma. Hanooppenne taani s'ifatiyaa kaatiyaw nabbabana; biletsaakka odana.

18 «Kaatiyaw, Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossay ne aawuwaa Naabukadanas'ooraw kaatetuwa, gitatetsaa, bonchchuwaanne anggaa immeedda.

19 I aw immeedda gitatetsaa gaasuwaan he asatuunne duma duma k'aalaa haasaiyaa zaratuu aw yayyeeddinonne kokkoreeddino. Bare wod'anaw koyiyaawaa wod'eedda; ashshanaw koyiyaawaakka ashsheeda; bare d'ok'k'issanaw koyeeddawaakka d'ok'k'isseedda; kawushshanaw koyeeddawaakka kawushsheedda.

20 Shin I otoretteedda wodenne Aa wozanay muumeedda wode, bare kawutetsaa araataappe wod'd'eedda; Aa bonchchuukka k'aaretteedda.

21 Asaa giddoppe yedersseteedda; Aa wozanay kahaykka laamettina, do'aa mala gideedda. Booraadan maataa miidde, dembbaa haretuwaana ittippe de'eedda. Aa bollaykka saluwaappe wod'd'iyaa kettterssaan s'irkkikkeedda. Hewekka Ubbaappe d'ok'k'iyaa

S'oossay asaa naanatu kawutetsaa ubbaa mooddiyaawaanne I bare koyeedda uraw immiyaawaa I erana gakkanaassa.

²² «Shin nenoo, Belshshaas'aara, neeni Aa na'ay he ubbaa eraaddekka, ne huup'iyaa zik'k'i ootsabaakka.

²³ K'ay Saluwaa Godaa bollan otorettaade, ne huup'iyaa d'ok'k'u d'ok'k'u ootsaadda. Aa Geeshsha Golliyaappe bonk'k'iyaan yeedda work'k'aa miishshatuwaa neeni ahissina, ne oosanchchatuu, ne machchetuunne ne baakkotuu woyniyaa eessaa untuntun usheeddino. K'ay s'eellanaw, sisanawunne eranaw danddayenna s'oossatuwaa, biraappe, work'k'aappe, nahaasiyaappe, birataappe, mitsaappenne shuchchaappe oosetteeddawantta galataadda. Ne shemppuwaanne ne gelaa kessaa bare kushiyan oyk'k'eedda S'oossaa bonchchabeykka.

²⁴ Hewaa diraw, ha kushiya birad'd'etuu aappe kiitettina, ha s'ifatii s'aafetteedda.

²⁵ «S'aafuukka, «Maanne, Maanne, Tek'el, Paarees» yaagiyaawaa.

²⁶ Aa biletsaykka hawaa:

«Maanne giyaawe, S'oossay ne kaatetetsaa laytsaa paydiide,

wuranaadan ootseedda giyaawaa.

²⁷ Tek'el giyaawe miizaanaan likkettaade, kawushaade beettaadda giyaawaa.

²⁸ Paarees giyaawe ne kawutetsay shaakettiide, Meedoonatoonne Parssetoo imetteedda giyaawaa» yaageedda.

²⁹ Hewaappe guyyiyaan, Belshshaas'aari azazina, ochchaa teeraa malatiyaa mayuwaa Daaneela mayzzeeddino; Aa k'ood'iyankka work'k'aa habiliyaa aatseeddino; k'ay kawutetsaa mooddiyaa heezzentso asaa gidanaadan awaayeeddino.

³⁰ He gallassi k'amma morkketuu geliide, Baabloone Kaatiyaa Belshshaas'aara wod'eeddino.

³¹ Aa kawutetsaa Meedooniyaa Daariyoose akkeedda. He wode Daariyoosaw laytsay usuppun tammanne laa"a.

6

S'oossay Daaneela Gaammotuwaa Doonaappe Asheedda
(6:1-28)

¹ Kaatii Daariyoose bare kawutetsaa ubbaa gidдон bareppe garssana biittaa mooddiyaa s'eetanne laatamu asatuwaa suntsiyaawe lo"a giide k'oppeedda.

² K'ay kaatiyaw ayaanne pac'issennaadan, he biittaa mooddiyaawantta s'eelana mala, heezzu asatuwaa kaappuwaa ootsiide dooreedda; dooretteeddawanttuppe ittuu Daaneela.

³ Daaneeli oosuwaa ootsanaw barew de'iyaa dumma eran hara kaappatuwaappenne biittaa mooddiyaawanttuppe aad'd'iide beetteedda. Hewaa diraw, kaatii Aa bare kumentsaa kawutetsaa bolla d'ok'k'a ootsiide suntsanaw halchcheedda.

⁴ Yaatina, biittaa mooddiyaawanttunne kaappatuu Daaneela mootanaw, I ayissiyaa

ayissuwaa bolla balaa demmana giide koyeeddino. Shin Iloytsi suurenne ammanettiyaa asaa; k'ay geellabaa ootsenna asaa gideedda diraw, Aa mootanaw Aa bolla ay balanne demmibeykkino.

⁵ Wurssetsan untuntu giidde, «Aa S'oossaa higgiaa baggana gidoopeppe attina, hara baggana Daaneela mootiyaabaa demmokko» yaageeddino.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, biittaa mooddiyaawantunne kaappatuu ittippe kaatiyaakko biide, hawaadan yaageeddino; «Kaatiyaw Daariyoosaa, med'inaw de'a!

⁷ Nuuni ne kawutetsaa oosuwaa ootsiyaa kaappatuu, biittaa mooddiyaawantuu, olaa gadaawatuu, zoriyaawantunne awuraajjaa mooddiyaawantuu ubbay mayyeedda itti zoretay de'ee. Hewekka hachchippe biide hattamu gallasay gakkanaw, ay asayenne neena kaatiyaa woossanaappe attina, hara ay asaakka woy ay s'oossakka woossennaadan, neeni awaayuwaa kessanaadan is's'eedda woossiyaawe de'ooppe, gaammotuwaa ollaan olettanaadan neeni azazanaassa.

⁸ Simmi kaatiyaw, ha awaayuu shaarettenna Meedoonatuwaanne Parssetuwaa higgiaadan, minonne laamettennawaa gidana mala parama» yaageeddino.

⁹ Hewaa diraw, Kaatii Daariyoose awaayuwaa s'aafiide parameedda.

¹⁰ Daaneeli awaayuu parametti keseeddawaa ereedda wode, bare golle beedda; pook'iyaan de'iyaa kifiliyaa geleedda. He kifiliyaa maskkootii

Yerusaalame bagga simmiide dooyetti de'ishin, bare kase woossiyaawaadankka gulbbatiide, bare S'oossaa galatiidde, hachchi hachchi heezzu gede woosseedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, ha asatuu ittippe biide, Daaneeli bare S'oossaa woossishiinanne maaduwaa oochchishin demmeeddino.

¹² Kaatiyaakko beeddino; kaatiyaa, «Kaatiyaw, ha hattamu gallassatuwaa gidдон neena woossanaappe attina, hara ay asaakka woy ay s'oossakka woossiyaawe gaammotuwaa ollaan olettanaadan awaayabeykkiiyye?» yaagiide awaayuwaa haasayeeddino.

Kaatii zaariide, «Awaayaad; awaayuu shaarettenna Meedoonatuwaanne Parssetuwaa higgiaadan minneeddawaa» yaageedda.

¹³ Untuntu, «Kaatiyaw, yaatina hekko Yihudaappe omoodettiide, yeeddawantuppe ittuwaa gidiyaa Daaneeli, newukka neeni paramaade kesseedda ne awaayookka azazetena. I ha"ikka hachchi hachchi heezzu gede bare S'oossaa woossee» yaageeddino.

¹⁴ Kaatii hewaa siseedda wode loytsi kayyot-teedda; Daaneela ashshanaw k'ofaa k'achchiide, away wullana gakkanaw, ashshiyaa ogiyaa ubbaa koyeedda.

¹⁵ He wode asatuu ittippe kaatiyaakko biide, «Kaatiyaw, Meedoonatuwaanne Parssetuwaa higgiaadan gidoope, kaatii awaayeedda awaayuu woy azazeedda azazuu laamettennawaa new era» yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw, kaatii azazina, Daaneela ahiide, gaammotuwaa ollaan oleeddino. Kaatii Daa-

neela, «Neeni ubbaa gede goyinniyaa S'oossay neena ashsho» yaageedda.

¹⁷ Unttuntu shuchchaa ahiide, ollaa doonaa bareedino; Daaneela bolla oosetteeddabay laamettena mala, kaatii bare maatafaanne bare kawutetsaa kaappatuwaa maatafaa gorddeedda shuchchaa bolla wotseedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan, kaatii bare golliyaa simmiide, k'uma meennaaninne pashikkisiyaawaa ayaakka barekko shiishshennan, gem"ishuwaana d'ayiide ak'eeda.

¹⁹ Wontta guuran kaatii denddiide, elleelliide gaammotuwaa ollaakko beedda.

²⁰ Ollaakko gakkiiide kayyuwaan, «De'uwaa S'oossaa k'oomaw Daaneelaa, neeni ubbaa gede goynniyaa ne S'oossay neena gaammotuwaappe ashshanaw danddayeeddee?» yaagiide s'eeseedda.

²¹ Daaneeli zaariide, «Kaatyaw, med'inaw de'a!

²² Ta S'oossay bare kiitanchchaa kiittiide, gaammotuwa doonaa gorddeedda; untuntu taana bochchibeykkino. Ayaw gooppe, taani Aa sintsan s'illuwaa. K'ay kawoo, taani ne sintsankka iitabaa ootsabeykke» yaageedda.

²³ Kaatii loytsi nashetteedda; Daaneela ollaappe kessanaadan azazeedda. Daaneeli ollaappe keseedda; bare S'oossan I ammanetteeda diraw, Aa bollan ayaa desheteedda sa'aykka beettibeenna.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Daaneela mooteedda asatuwaa ahanaadan kaatii azazeedda. Untuntu oyk'k'ettiide, barenttu mac'c'a asaananne barenttu naanatuwaanna ittippe yiide, ubbaykka gaammuwaa ollaan oletteeddino. Untuntu ollaa

wurssetsaa gakkennan de'ishshin, gaammotuu sop'i akkiide, untuntu mek'etsaa mentsereet-seeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Daariyoose asaa ubbaw, kawutetsatoo ubbawunne dumma dumma k'aalan haasayiyaa zaretoo ubbaw hawaadan yaagiide s'aafeedda:

«Saro de'iitee!

²⁶ «Ta kawutetsan de'iyaa Asay ubbay Daaneela S'oossaw yayana malanne kokkorana mala, taani awaayuwaa kessaad.

«Ayaw gooppe, I de'uwaa S'oossaa;

k'ay I med'inaw de'iyawaa.

Aa kawutetsay mulekka d'ayenna;

Aa kaatetuwa maataykka mule attena.

²⁷ I ashsheenne,

metuwaappe kessi akkee.

Saluwankka saankka, malaataanne ooratsabaa ootsee.

Daaneela gaammotuwaa doonaappe,

ashsheeddawe Aa!» yaageedda.

²⁸ Hewaa diraw, ha Daaneeli Daariyoosa kawutetsaa wodenne Parssiyaa K'iirroosa kawutetsaa wode ubbaan ishaliide de'eedda.

7

Daaneeli Be'eedda Oyddu Do'atuwaa Sas'aa (7:1-27)

¹ Baabloone Kaatii Belshshaas'aari kaateteedda koyiro laytsi, Daaneeli bare arssaan zak'k'ulliide, akumuwaanne sas'aa be'eedda. I bare akumuwaan be'eedda ayfe yewotuwaa s'aafeedda.

² Daaneeli hawaadan yaagiide s'aafeedda; «K'amma taani ta sas'aan saluwaappe yeedda oyddu c'arkkotuu wogga abbaa bul"akkishin be'aad.

³ K'ay ittuu ittuwaappe dummatiyaa oyddu wolk'k'aama do'atuu abbaappe keseeddino.

⁴ «Koyro do'ay gaammuwaa malatee; k'ay aw ankuuwaadan k'efii de'ee. Ta s'eellishin, Aa k'efii shodettina, sa'aappe denddiide, asaadan laa"u gediyaan ek'k'anaadan oosetteedda; k'ay asaa wozanaykka aw imetteedda.

⁵ «K'ay laa"entso do'ay itti bagga d'ok'k'u giide ek'k'eedda babantsaa giyaa iita do'aa malatee. He do'ay heezzu gaylliyaa mek'etsaa bare doon-aan baariide, bare matan sa"i oyk'k'eedda. Yaa-teeddawe, «Denddaade daro ashuwaa ma» geetet-teedda.

⁶ «Hewaappe simmina k'ay, maahiyaa malatiyaa hara do'aa be'aad. Aa zokkiyaan kafuwaa k'efiyaa malatiyaa oyddu k'efetuu de'iino. K'ay aw oyddu huup'etuu de'iino. Ha do'aw mooddiyaa maataay imetteedda.

⁷ «Hewaappe simmina, k'amma sas'aan yashshiyaa, dagantsiyaanne loytsi minniyaa oyddentso do'aa be'aad. Aw wolk'k'aama birataa achchatuu de'iino. I barenan gakketeeddawaa ubbaa untuntun mentsereetsiide meenne atteedawaa bare gediyaan yed'ereetsee. Kase ta be'eedda do'atuwaa ubbaappe I dummatee; aw tammu kac'ii de'ee.

⁸ Taani ha kac'etuwaabaa k'oppishina, he kac'etuwaa giddoppe hara itti guutsaa

kac'ii kesishshin be'aad; he kac'ii yenkko kac'etuwaappe heezzatuwaa d'ok'k'oliide oleedda. Ha kac'iyaw asaa ayfiyaa malatiyaa ayifiinne otoruwaan haasaiyaa ins's'arssay de'ee.

Med'inaw De'iyawaappe K'onc'c'eedda Sas'aa

⁹ «Taani hewaa s'eellishin, kaatetuwaa araatatuu utetsaw giigeeddino. Med'inaappe De'iyawe bare araatan utteedda. Aa mayuu shachchaadan, Aa huup'iyaa binnaanaykka puuttuwaadan bootsa. Aa araatayenne araataa yinggiretsatuu tamaadan lac'ottiino.

¹⁰ Tamaa shaafay Aa sintsaappe pulttiide kesee. Sha"a gede sha"atuu aw ootsiino; k'ay daro miiloonetuu Aa sintsan ek'k'eeddino. Yaati de'ishin pirddaa pirddiyaawe doometteedda; mas'aafatuukka dooyetteeddino.

¹¹ «Ha guutsaa kac'ii haasaiyaa otero k'aalay taw sisettiyaa diraw, taani ha"ikka d'iishisaade s'eellaad. Taani s'eelishin ha do'ay hayk'k'iide, ees's'iyaa taman oletiide d'ayeedda.

¹² Yenkko heezzu do'atuwaappe, untunttu maataykka aketeedda; shin untunttu keerettedda wodiyaa pas'a de'ino geetetteeddino.

¹³ «K'aykka taani he k'amma sas'aan, asaa na'aa malatiyaawe saluwaa shaariyaanna yiyaawaa be'aad. Med'inaappe De'iyawaakko shiik'ina, untunttu Aa Aa sintsa aatseeddino.

¹⁴ Aw maatay, bonchchuunne kawutetsay imet-teedda. Asay ubbay, kawutetsatuu ubbayenne duma duma k'aalan haasayiyaa zaratuu ubbay aw moodeteeddino. Aa maatay med'inaw shaarettenna maataa; Aa kawutetsay mulekka d'ayennawaa.

Sas'aa Biletsaa

¹⁵ «Taanna Daaneela gidoope, ta be'eeddawaan ubbaan dagamaad; ta sas'aykka taana shab-barseedda.

¹⁶ Taani hewaa ek'k'eeddawanttuppe ittuwaakko shiik'aade, ha ubbaw tumu biletsay ayentto oochchaad. I taw Aa biletsaa ubbaa hawaadan yaagiide odeedda;

¹⁷ «Ha oyddu wolk'k'aama do'atuu ha sa'aan sintsaappe denddana oyddu kawutetsatuwaa.

¹⁸ Shin Ubbappe d'ok'k'iyaa S'oossaa geeshshatuu Aa kawutetsaa akkiide, med'inaw baressa ootsana; med'inaa kawutetsaa untuntu laattana» yaageedda.

¹⁹ «Hewaappe guyyiyaan, taani hara do'atuwaa ubbaappe dummatiide yashshiyaa oyddentso do'aw de'iyaa tumu biletsaa eranaw koyaad. He do'aw birataa achchayinne nahaase birataa s'uguntsay de'ee; I barenan gakketeeddawaa ubbaa mentsereetsiide meenne miishshin atteedawaa bare gediyaan yed'ereetsee.

²⁰ K'ay ha do'aa huup'iyaan de'iyaa tammu kac'etuwaabaanne k'ay guyyeppe kesiide, untunttuppe heezzatuuwaa d'ok'olli oledda k'eeri kac'iyaaabaakka eranaw koyaad. He k'eeri

kac'iyaw ayifetuunne otoro k'aalaa haasayiyaa ins's'arssay de'ee. He kac'ii yenkkotuwaa ubbaappe aad'd'i yashshiyaawaa.

²¹ Taani s'eellishin, ha kac'ii geeshshatuwaanna olaa gakettiide, untuntta s'ooneedda.

²² Hewe haneeddawe, Med'inaappe De'iyaaawe yaana gakkanawunne, Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa geeshshatoo pirdday pirddeetana gakkanaassa; untunttu kawutetsaa laattiyaa wodiikka gakkeedda.

²³ «I taw biletsaa hawaadan yaagi odeedda; <Oy-dentso do'ay ha sa'aan sintsappe denddana oy-dentso kawutetsaa. He kawutetsay hara kawutetsaa ubbaappe dumma; biittaa sa'aa I maana, yed'd'anne mentseereetsana.

²⁴ K'ay tammu kac'etuu ha kawutetsatuwaappe denddana tammu kaatetuwaa. Hewaappe guyyiyaan, kase tammu kaatetuwaappe dummatiyaa hara kaatii denddana. I untunttuppe heezzu kaatetuwaa s'ooniide mooddana.

²⁵ I Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa bolla s'aliide haasayana; Aa geeshshatuwaakka uk'k'unnana. K'ay wodetuwaanne wogaa laammanaw k'aak'k'atanawaa. Wodii, wodetuunne wodiya baggay gakkanaw geeshshatuu Aa maataappe garssana moodetana.

²⁶ « <Shin hewaappe guyyiyaan, pirddaa pird-diyaawe doomettana; Aa maatay mulii aketana; I med'inaw d'ayana.

²⁷ Saluwaappe garssana de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaa maata, wolk'k'ayne gitatetsay Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa geeshsha asatoo imetana. Aa kawutetsaykka med'inaa kawutetsaa gidanawaa; sa'aa mooddiyaawanttu ubbatuu aw azazettananne aw ootsana» yaageedda.

²⁸ «Ta sas'aabay hawaan wureedda. Taani Daaneeli, ta k'ofaan daro shabbarettaad; ta som"iikka hewaa erissee. Shin ubbabaakka taani ta wozanaan wotsaad» yaagiide s'aafeedda.

8

Daaneeli Be'eedda Dorssaa Orggiyaanne Deeshsha Orggiyaa Sas'aa (8:1-27)

¹ Belshshaas'aari kaateteedda heezzentso laytsi, taani Daaneeli hawaappe kase be'eedda sas'aappe hara sas'aa be'aad.

² He sas'aan ayaa be'aaddita gooppe, Elaama gadiyaan Suusa giyaa kataman, Uulaaya giyaa shaafaa matan ek'k'eedda taana be'aad.

³ He shaafaa matan laa"u adussa kac'etuu de'iyaa dorssaa orggii ek'k'eedda. Laa"u kac'etuwaappe ittuu guyyeppe doleedda; shin koyiro doleedawaappe aduk'k'ee.

⁴ He dorssaa orggii bare kac'iyaan k'ayc'c'anaw, away wulliyaa bagga, huup'issa baggananne gedissa bagga d'engginshin be'aad. Aanana ek'ettanawunne Aa wolk'k'aappe kessi akkanaw ay mehiikka danddayibeenna. I bare koyeeddawaa ootseedda; yaatiide barena gitayeedda.

⁵ Taani ha sas'aabaa k'oppishin, itti deeshshaa orggii away wulliyaa baggappe kesiide, biittaa sa'aa aad'd'iidde, gedii sa'aa yed'd'ennaan yeedda; aw laa"u ayifetuwaappe gidduwaan itti wogga kac'ii de'ee.

⁶ Ikka daro hank'k'uwaana diisiide, shaafaa matan taani be'eedda laa"u kac'iyaa de'iyaa dorssaakko, wad'etaw d'enggiidde yeedda.

⁷ Gakkiide, daro yilotiide, taani s'eellishin, dorssaa orggiyaa kac'etuu laa"uukka me"ana gakkanaw, iita dom"etsaa dom"eedda. Dorssaa orggiyaw aanana ek'ettanaw wolk'k'ay baawa; hewaa diraw, deeshshaa orggii Aa kunddissiidde, yed'd'i ek'k'eedda. Deeshsha orggiyaa wolk'k'aappe he dorssaa orggiyaa ashshiyaawe baawa.

⁸ He deeshshaa orggii loytsi gitateedda; shin Aa wolk'k'ay dari dari biyaa wode, Aa wogga kac'ii me"eedda; ellekka, oyddu wogga kac'etuu biittaw oyddu bagga simmiide dic'c'eeddino.

⁹ Ha oyddu kac'etuwaappe ittuwaa bolla hara guutsaa kac'ii doliide, wolk'k'an gedissakko, away doliyaa bagga Israa'eeliyaa gadiyaakko simmiide dic'c'eedda.

¹⁰ I biide saluwaan de'iyaa olanchchatuwaa gakkanaw dic'c'eedda; saluwaa s'oolinttetuwaappe unddennawantta sa'aan duge oliide, untunta yed'd'eedda.

¹¹ K'ay I barena d'ok'k'u ootsiide, olanchchatuwaa Gadaawuwaa S'oossaanna likkisseedda. Hachche hachchi Asay yarshshiyaa s'uugetiyaa yarshshuwaakka te"eedda. K'ay Aa

Geeshsha Golliyaakka tunisseedda.

¹² Makkalaa gaasuwaan geeshshatuwaa olanchchatuunne hachchi hachchi yarshshiyaa yarshshuu he kac'iyaw imetteedda. Tumuukka sa'aan oletteedda; he kac'ii ootsiyaabay ubbay aw injjeteedda.

¹³ Hewaappe guyyiyaan, itti geeshsha kiitanchchay haasayishin taani sisaad. Yenkko geeshsha kiitanchchay ha kiitanchchaa, «Ha hachchi hachchi yarshshiyaa yarshshuwaabaa, Ha makkalay ahiyaa bashshaabaanne saluwaa olanchchatuunne geeshsha sa'ay yed'ettiidde de'anabbaa odiyaa sas'ay awude polettanee?» yaagiide oochcheedda.

¹⁴ I zaariide, «Laa"u sha"aane heezzu s'eetu wonttayenne omarsay gakkanaw gam"ana; hewaappe guyyiyaan, Geeshsha Gollii geeyana» yaagiide odishin sisaad.

Kiitanchchay Gabreeli Sas'aa Billeedda

¹⁵ Taani, Daaneeli, ha sas'aa be'aaddenne Aa biletsaa eranaw k'oppaadde de'ishshin, itti asaa malatiyaawe ta sintsan ek'k'eeddawaa be'aad.

¹⁶ K'ay taani Uulaaya Shaafaappe, «Gabreelaa, ha bitaniyaw ha sas'aa biletsaa oda» yaagiyaa kooshshaa sisaad.

¹⁷ I yiide taani ek'k'eedda sa'aa mateedda wode, taani dagamaade, ta som"uwaa biittaw duge zaaraade kunddaad. I taana, «Asaa na'aw, ha sas'ay wurssetsaa wodiyaabaa bessiyaawaa gidiyaawaa akeeka» yaageedda.

¹⁸ I taananna haasayiyaa wode, taani sa'aan gu-fannaade, gem"ishshuwaa kayirotaad. Yaatina, I taana sa'aappe pude dentsiide, ta gediyaan es-seedda.

¹⁹ Taana, «Sisa, taani S'oossaa hank'k'uwaa wurssetsan hananaw de'iyaaawaa oday; ayaw gooppe, ha sas'ay S'oossay keeri wotseedda wurs-setsaa wodiyaan hananabaa odee.

²⁰ «Neeni be'eedda laa"u kac'iyaaanna de'iyaa dorssaa orggii Meedoonanne Paarise kaatetuu leemisuwaa.

²¹ Deeshshaa orggii k'ay Giriike kaatiyaa leemisuwaa; Aa laa"u ayifetuwaappe gidduwaan de'iyaa wogga kac'ii koyiro kaatiyaa.

²² Kac'ii me"i wod'd'ina, Aa sa'aan doleedda oyddu kac'etuu Aa kawutetsaappe shaakettiide kesana oyddu kawutetsatuwaa leemisuwaa; shin untunttu wolk'k'ay koyirowaa wolk'k'aa gakkenna.

²³ «Untunttu kawutetsaa wurssetsay gakkiiyaa wodenne untunttu makkalay zawaa gakkiiyaa wode, itti mek'etsaa iitanne c'immiyaa c'inc'c'a kaatii denddana.

²⁴ I loytsi mino gidana; shin bare wolk'k'aanna gidenna. Dagantsiyaa bashshaa I bayizzana; I ootsiyaabay ubbabay aw injjetana. I mino asatuwaanne geeshsha asatuwaa d'ayissana.

²⁵ I c'immiyaa diraw, aw injjetana; k'ay I barena ubbaappe d'ok'k'u d'ok'k'u ootsana. Untunttu sa'ay sara gi de'ishin, untunttuppe darotuwaa wod'ana; k'ay kaappatuwaa Kaappuwaanna ek'ettana. Shin Asay bochchennan I barew d'ayana.

²⁶ «New odetteedda laa"u sha"anne heezzu s'eetu wonttaanne omarssa s'eelliyaa sas'ay tuma; shin daro wodiyaappe guyyiyaan polettanaw de'iyaa diraw, gorddaade maatafaa Aa bolla wotsaade naaga» yaageedda.

²⁷ Taani Daaneeli, loytsi daabureedda diraw, sakettaade daro gallassaa gisaad. Hewaappe guyyiyaan denddaade, kaatiyaa oosuwaabaad. Ha sas'aan taani loytsi shabbirettaad; akeekanawukka danddayabeykke.

9

Daaneeli Bare Asaa Diraw Woosseedda (9:1-27)

¹ Meedoona biittaa asaa gidiyaa Ars's'ekissisa na'ay Daariyoose Baabloonon kaateteedda.

² I kaateteedda koyiro laytsi, taani Daaneeli, Geeshsha Mas'aafatuwaa nabbabaad; timbbitiyaa odiyaa Ermaasaw Med'inaa Goday odeeddawaadan Yerusaalame laappun tammu laytsaa kolettiide gam"anaw de'iyaaawaa akeekaad.

³ Hewaa diraw, taani Godaa S'oossaakko simmaade; maak'aa mayyaade, bidintsaa ta huup'iyaa bolla k'olaade, s'oomaadde, Aa woossaynne aw watiwatay.

⁴ Taani nagaraa paas'aadde, Med'inaa Godaa ta S'oossaa hawaadan yaagaade woossaaddi; «Abeet Godaw, wolk'k'aamanne yashshiyaa S'oossaw, neena siik'iyaaawanttoon ne azazoo eeno giyaawanttoo ne aggenna siik'uwaanne c'aak'uwaa naagiyaawoo,

⁵ nuuni nagaraa ootseeddonne baleeddo; nuuni iitabaa ootseeddonne makkaleeddo; ne azazuwaappenne ne wogaappe wora simmeeddo.

⁶ Nu kaatetoo, nu kaappatoo, nu aawaatoonne sa'aan de'iyaa asaa ubbaw ne suntsan timbbitiyaa odeedda ne k'oomatuu odeeddawaa sisennan is's'eeddo.

⁷ «Abeet Godaw, neeni s'illuwaa; shin nuuni hachchi yeellaa mayyeeddo. Yihudaaninne Yersaalamen de'iyaa Asay ubbay, nuuni new ammanettennan is's'ina, neeni haako biittaaaninne mata gadiyaan laaleedda Israa'eeliyaa Asay ubbay yeellateeddo.

⁸ Abeet Med'inaa Godaw, nuuni, nu kaatetuu, nu kaappatuunne nu aawotuu neena naak'k'eedda gaasuwaan yeellaa mayyeeddo.

⁹ Shin nuuni aw makkaleeddabaa gidoopeekka, Goday nu S'oossay maariyaawaanne atto yaagiyaawaa.

¹⁰ Nuuni Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, azazettibookko; k'ay timbbitiyaa odiiyaa bare k'oomatuu baggana I immeedda Aa higgiiyaa naagibeykko.

¹¹ Israa'eeliyaa Asay ubbay ne higgiiyaa mentsiide, wora simmeeddino; ne azazookka eeno gibeykkino.

«Nuuni ne bolla nagaraa ootseedda diraw, S'oossaa k'oomaa Muse Higgiiyaa Mas'aafan s'aafetteedda shek'k'ayenne pirdday nu bolla tigetteedda.

¹² K'ay nu bollanne nuuna kaaletsiyaawanttu bolla wolk'k'aama bashshaa ahanaw neeni haasayeedda k'aalaa nu bolla polaadda. Ayaw gooppe, Yersaalame bolla gakkeeddawaa malay

saluwaappe garssan hara gadiyaa bolla mulekka gakkibeenna.

¹³ Muse Higgiyan s'aafetteeddawaadan, ha bashshay ubbay nu bolla gakkedda. Nu nagaraappe simmibeykko; ne tumuwaa sissibeykko; neena, Med'inaa Godaa nu S'oossaakka maarotaa oochchibeykko.

¹⁴ Med'inaa Goday ha bashshaa nu bollan ahanaw guyye gibeenna; ayaw gooppe, Med'inaa Goday nu S'oossay bare ootsiyaaban ubbaan s'illuwaa; shin nuuni aw azazettenan is's'eeddo.

¹⁵ «Abeet Godaw, nu S'oossaw, kase ne asaa ne mino kushiyan Gibs'eppe kessaade, hachchewaadankka ne suntsaa s'eesisseeddawo, nuuni nagaraa ootseeddo; nuuni baleeddo.

¹⁶ Abeet Godaw, neeni kase ne s'illo oosuwa ubbaa ootseeddawaadan, ha'i ne hank'k'uwaanne ne boshaanne ne katamaappe, Yerusaalameppe, ne geeshsha deriyaappe, wora zaara. Nuuni ootseedda nagarayenne nu aawotuu ootseedda bayzzuu Yerusaalamenne ne asaanne nu yuushshuwaan de'iyaa ubbaw k'iliic'uwa kesseedda.

¹⁷ «Simmi ha'i nu S'oossaw, taani ne k'oomay woossiyaa woosaanne watiwatuwaa sisa. S'oossaw, ne suntsaa diraw gaade, ha koletteedda ne Geeshsha Golliyya ne keeka ayifiyaan s'eella.

¹⁸ Abeet ta S'oossaw, ne haytsaa nuukko yeggaade sisa; ne ayifiyaakka dooyaade, ne suntsan s'eesetteedda katamaa bayetsaa s'eella. Nuuni new watiwatiyaawe, nu s'illotetsaa diraw gidennaan, ne wolk'k'aama maarotetsaa dirassa.

¹⁹ «Abeet S'oossaw, sisa! Abeet S'oossaw, atto

ga! Abeet S'oossaw, hayzzanne ootsa! Ne kata-maynne ne Asay ne suntsan s'eesetteedda diraw, abeet ta S'oossaw, ne suntsaa diraw gam"oppa» yaagaad.

Gabreeli Daaneelaw Sintsappe Hananabaa Odeedda

²⁰ Taani woossaade, ta nagaraanne ta asaa Is-raa'eeliyaa nagaraa paas'aaddenne ta S'oossaa geeshsha asaabaa, Yerusaalamebaa Med'inaa Go-daw ta S'oossaw watiwataadde takkaad.

²¹ Hewaadan hanaadde taani de'ishiina, kase sas'aan taani be'eedda Gabreeli, taakko ellekka paalliidde, omarssa yarshshuwaa yarshshiyaa saatiyaan puttu geedda.

²² I hawaadan yaagiide, taw odeedda; «Daaneela, taani eraanne akeekaa new immanaw ha"i yaad.

²³ Neeni biro woosaa doommooode ne woosaa zaaruu imetteedda; taanikka hewaa new odanaw yaad. Ayaw gooppe, S'oossay neena loytsi dosee. Hewaa diraw, taani odiyaawaa k'oppa; sas'aakka akeeka.

²⁴ «Laappu gede laappun tammu laytsay S'oossay ne asawunne ne geeshsha katamaw keereedda wodiya. He wodetuwaan naak'uu wurana; nagaraa oosuu attana; bayzzuu maarettana; med'inaa s'illotetsay gelana; sas'aynne timbbitii polettananne Ubbaappe Aad'd'eeda Geeshsha Sa'ay oketana.

²⁵ «Hewaa diraw, hawaa eranne akeeka. Yerusaalame katamay ooras's'anaadaninne kees'ettanaadan azazuu keseedda gallasaappe biide Kaappuu Okettowe yaana gakkanaw,

laappun gede laappunuunne usuppun tammanne laa"u gede laappun laytsay aad'd'ana. Hewan Yersaalame katamay ooras's'ana; ogetuukka yuushshuwaa gimbbetuukka oosettana. Shin gimbbettiyya wodii meto wode gidanawaa.

²⁶ «Usuppun tammanne laa"u gede laappun laytsaappe guyyiyaan, Okeetteeddawaa Asay wod'ana. Aa matan ayayenne baawa. Yiyaa kaappuwaa asay, katamaanne Geeshsha Golliyya laalana. He katamaa wurssetsay di'uwaadan akeekenan yaana. He wodiyaappe biide wurssetsay gakkanaw, olaanne bashshaa awaayeedda.

²⁷ He kaappuu laappun laytsay gidon asaana mino c'aak'uwaa c'aak'k'etanawaa. He laappun laytsatuwaa gido gishechchan I yarshshuwaa yarshshiyaawaanne imotaa immiyaawaa diggana. Geeshsha golliyaw giddo gishechchan bayetsaa tunatetsaa I essana. Wurssetsan awaayeteedda boshay Aa bolla tigettanawaa» yaageedda.

10

Daaneeli S'egiroosa Shaafaa
Matan Be'eedda Sas'aa
(10:1–11:45)

¹ Paarise Kaatii K'iirroosi kaateteedda heezzentso laytsi, Bils's'aasoore giyaa Daaneelaw hara sas'ay k'onc'c'eedda. He sas'aan k'onc'c'eeddawe tuma; k'onc'c'eeddawekka wolk'k'aama olaabaa. He akeekay aw imetteeddawe sas'aanna.

² He wode taani, Daaneeli, heezzu saaminttaa yeekkaad.

³ Heezzu saaminttay wurana gakkanaw lo"o k'uma mabeykke; ashuu woy woyniyaa eessay ta doonaakko shiik'ibeenna. Ta huup'iyaa akka ayaanne okettabeykke.

⁴ Koyiro aginaan laatamanne oyddentso gallasan, S'egiroosa giyaa wolk'k'aama shaafaa matan taani ek'k'aade s'eellaad;

⁵ layinuwaa giyaa mayuwaa mayyeedda itti bitaniyaa be'aad. I bare s'eessan bertte work'k'aappe oosetteedda sak'k'iyaa danc'c'eedda.

⁶ Aa bollay p'ooliyaa ink'k'uwaa malatee; Aa som"ii walk'k'antsaadan p'olk'k'u gee; Aa ayifetuukka tamaa lac'uwaa malatiino; Aa kushiinne Aa gedii k'uc'etteedda naasiyaa birataadan poo'issee; Aa k'aalaykka daro Asay haasayiyaa k'aalaadan hanee.

⁷ Ha sas'aa taani Daaneeli taarekka be'aad. Taananna de'iyaa asatuu be'ibeykkino; untuntuu loytsi dagammeedda diraw, bak'ati k'osetteeddino.

⁸ Taani ha wolk'k'aama sas'aa s'eellaade, taarekka ataad; taw wolk'k'ay is's'ina daaburaad; ta som"ii loytsi bullatteedda.

⁹ He wode taani I haasayiyaawaa sisaad; biittan duge ta som"uwaan gufannaad; gem"ishshuwaa tayrottaad.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, itti kushii taana bochcheedda; taani kokkoraadde de'ishiina, taana ta kushiyaaninne ta gulbbatan dentsiide esseedda.

¹¹ I taana, «Laa, S'oossay loytsi siik'eedda Daaneela, taani new odiyaa k'aalaa loytsaade akeeka; dendda ek'k'a. Ayaw gooppe, taani neekko kiitettaade yaad» yaageedda. I taana hawaadan yaagina, taani kokkoraadde dendda ek'k'aad.

¹² K'aykka I hawaadan yaageedda; «Daaneela, ayinne yayyoppa! Ayaw gooppe, neeni akeekaa demmanaw k'ofaa k'achcheeddanne ne S'oossaa sintsan ne huup'iyaa kawushsheedda koyiro gallassaappe doommiide, ne woosay sisetteedda; taanikka hewoo zaaruwaa akkaade yaad.

¹³ Shin Paarise kawutetsaa kaappuwaa gidiyaa ayyaanay laatamanne itti gallassaa taana te"eedda. Taani taarekka Paarise kawutetsaa kaappuwaanna yaan ataad. Hewaa diraw kiitanchchatuwaa kaappatuwaappe ittuu, Mikaa'eeli taana maaddanaw yeedda.

¹⁴ Taani ha"i neekko yeeddawe, wurssetsa gallassatuwaan ne asaa bolla hananaw de'iyaaawaa new k'onc'c'issanaassa; ayaw gooppe, ha sas'ay sintsappe hananaw de'iyaaawaa» yaageedda.

¹⁵ I hewaa taw odiyaa wode, taani ta som"uwaan s'uggunnaade, giyaawaa d'ayaad.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, asaa malatiyaa ittuu ta mettershshaa bochcheedda; ta doonay dooyettina, haasayaa doommaad. Ta sintsan ek'k'eeddawaa hawaadan yaagaad; «Ta godaw, ha sas'aan taani loytsi dagammeedda diraw, daro daaburaad.

¹⁷ Taani ne k'oomay neenanna ta godaana haasayanaw woota danddayayitaa? Ta wolk'k'ay

wureedda; shemppanawukka taw is's'etteedda» yaagaad.

¹⁸ He asaa malatiyaa ittuu laa"entsuwaakka taana bochchiide, taw wolk'k'aa immeedda.

¹⁹ Yaatiide taana, «Laa, S'oossay loytsi siik'eedda bitaniyaw, ayinne yayyoppa! Saruu new gido. Ha"i simmi minna; ee minna» yaageedda.

I hewaadan giina, taani minnaad; «Ta godaw, neeni taana miniso diraw, ha"i oda» yaagaad.

²⁰ I zaariide, «Taani neekko ayaw yaadditantto eray? Ha"i taani simmaade baade, Parisse kaappuwaa gidiyaa ayaanaana olettana; k'ay taani biina, Giriike kaappuwaa gidiyaa ayyaanay yaana.

²¹ Shin taani new Tumuwa Mas'aafan s'aafetteeddawaa odana. Taani untuntunna olettiyaa wode, hintte kaappuwaa Mikaa'eeleppe attina, taana maaddiyaa haray ittuunne baawa.

11

Huup'issa Biittaa Kaatiyaanne Gedissa Biittaa Kaatiyaa

¹ «Meedoona biittaa asaa gidiyaa Daariyoosi kaateteedda koyiro laytsan, taani Aa maaddanawunne minisanaw Aa miyyiyaan ek'k'aad.

² «Ha"i simmi taani new tumuwaa oday. Hara heezzu kaatetuu Parisse biittan kaatetana; k'ay untuntuppe guyyiyaan kaatetiyyaa oyddentso kaatii, kasewanttu ubbatuwaappe aad'd'eeda dure gidanawaa. I bare duretetsaa gaasuwaan wolk'k'aa demmiyaa wode, Asay ubbay Giriike kawutetsaanna olettana mala dentsetsana.

³ «Hewaappe guyyiyaan, wolk'k'an mooddiiyaa mino kaatii denddanawaa; bare koyeeddawaa ubbaa ootsana.

⁴ I denddeeddawaappe guyyiyaan, Aa kawutetsay duus'erettiide, oyddu sa'aan shaakettana. Aa zaaretsi Aa kawutetsaa laattikkino; I ayissiyaa wodewaadan kawutetsaw wolk'k'ay de'enna. Ayaw gooppe, Aa kawutetsay aappe aketiide, haratoo imettana.

⁵ «Gedissa biittaa kaatii mino gidanawaa; shin Aa kaappatuwaappe ittuu aappe aad'd'i minniide, he wolk'k'aama kawutetsaa mooddana.

⁶ «Guutsa laytsaappe guyyiyaan, gedissa biittaa kaatiinne huup'issa biittaa kaatii barenttu gid-don dabbotetsaa c'aak'uwaa c'aak'k'etanawantta. Gedissa biittaa kaatiyaa naatta huup'issa biittaa kaatiyaa gelanaanu; shin izi wolk'k'aykka min-nenna; k'ay ikka Aa wolk'k'aykka daro wodiyaam gam"enna. He wode izo, izo ajabiyaawanttu, izi na'aynne izi asinay ubbay aad'd'iide imettana.

⁷ «Hewaappe simmina, izi dabbotuwaappe ittuu gedissa biittan kaattetana. Huup'issa biittaa kaatiyaa bollan geliide; Aa geessuwaa mentsi geliide, Aa s'oonana.

⁸ K'ay untunttu s'oossatuwaa, misiletuwaanne biraappenne work'k'aappe oosetteedda miishshatuwaa akkiide, Gibbs'e afana. Yaatiide amareeda wodiyaw huup'issa biittaa kaatiyaa bochchennan aggana.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, huup'issa biittaa kaatii gedissa biittaa kawutetsaa bolla gelana; shin dig-gina, guyye bare biittaa simmana.

¹⁰ «Huup'issa biittaa kaatiyaa attuma naanatu olaw giigiide, daro olanchchatuwaa shiishshana; sintsan gakketiyaawaa ubbaa meec'iyaa wolk'k'aama di'uwaadan, aad'd'iidde oliide, gedissa kaatiyaa geessuwaa olanawantta.

¹¹ He wodiyaan gedissa biittaa kaatii loytsi hank'k'ettiide, huup'issa biittaa kaatiyaa olanaw denddanawaa. Huup'issa biittaa kaatii shiishsheedda daro olanchchatuwaanna olettiide, untuntunna s'oonana.

¹² Daro olanchchatuwaa omoodeeddawaappe guyyiyaan, gedissa biittaa kaatii otoruwaan pugettana. Yaatiide daro sha"aa wod'ana; shin Aa s'oonuu aanana gam"enna.

¹³ «Waaniide gooppe, huup'issa biittaa kaatii kasewaappe aad'd'iyaa hara olanchchatuwaa giigissana; amareeda laytsatuwaa gam'iidde, kumentsaa olaa miishshaa oyk'k'eedda ha olanchchatuwaa akkiide, olaw kesana.

¹⁴ He wodiyaan daruu gedissa biittaa kaatiyaa bolla denddanawaa. Sas'ay polettana mala, ne asaappekka itti itti makkalanchcha asatuu denddanawantta; shin s'oonikkino.

¹⁵ «Hewaappe guyyiyaan, huup'issa biittaa kaatii gedissa biittaa yiide, yuushshuu gimbbetti utteedda itti katamaa oliide oyk'k'ana. Gedissa biittaa kaatiyaa olanchchatuu wolk'k'aa d'ayana; haray atto untuntuppe mino olanchchatuukka untuntunna ek'ettanaw danddaykkino.

¹⁶ Aanana ek'ettiyaawe mulekka bayinna diraw, huup'issa biittaa kaatii bare koyiyaawaa ubbaa ootsana. I Israa'eeliyaa giyaa lo"o biittan barew min ek'k'iide, Aa d'ayissiyaa wolk'k'aa

demmana.

¹⁷ I bare kawutetsaw de'iyaa wolk'k'aa ubbaa akkiide yaanaw k'ofaa k'achchana; yiide, gedissa biittaa kaatiyaanna dabbotetsaa c'aak'uwaa c'aak'k'etanawaa. He kawutetsaa ungganaw halchchiide, bare naatto aw immana; shin Aa halchchuu polettenna.

¹⁸ «Hewaappe guyyiyaan, I bare k'ofaa abbaa gas'aan de'iyaa biittatuwaakko zaariide, untuntuppe darotuwaa oliide, barew akkana. Shin itti olaa gadawuu Aa otoruwaa giishshana; yaatiide Aa otoruwaa Aa bolla zaarana.

¹⁹ Hewaappe guyyiyaan, huup'issa biittaa kaatii bare biittaa bare geessuwaa simmana. Shin I hewan d'ubettiide kunddana; Aa laa"entso ooninne be'enna.

²⁰ «Aa sa'aan kaateteeddawe bare kawutetsaa bonchchuwaa naaganaw giiraa giirissiyaa asaa kawutetsaa giddo kiittana. Gidooppenne, k'antsa wodiyaappe guyyiyaan, k'onc'c'iyaan woy olan gidennaan I c'oo hayk'k'i d'ayana.

Huup'issa Biittaa Kaatiyaa Kad'etteeddawaa

²¹ «Aa sa'aan k'ay itti kad'etteedda Asay denddanawaa; shin untuntu kawutetsaa bonchchuwaa aw immikkino. Asay sa'ay sara giide de'ishshin, c'immi geliide, kawutetsaa I oyk'k'ana.

²² Hewaappe guyyiyaan, daro olanchchatuu Aa sintsappe pitettiide d'ayana; c'aak'uwaa kaapuukka hayk'k'ana.

²³ Aanana c'aak'uwaa c'aak'k'etti simmiide, bare ootsiyaawaa c'imuwaan ootsana; amareeda asatuwaa s'alalana I minnana.

24 Asay sa'ay saro giide de'ishshin, he biittan daro durettiyyaa itti bagga I gelana. Kase bare aawuu woy bare mayzza aawotuu ootsibeennawaa ootsana; bare omooddi shiishsheedda duretetsaanne ak'uwaa barena kaalliyaawanttoo gishana. Geessotuwaakka laalanaw I halchchanawaa; shin hewaa I ootsiyaawe guutsa wodiyaassa.

25 «Hewaappe guyyiyaan s'aliide, bare wolk'k'aakka minisiide, daro olanchchatuwaanna gedissa biittaa kaatiyaa bolla denddanawaa. K'ay gedissa biittaa kaatii loytsi daronne wolk'k'aama olanchchatuwaanna olaw denddiide, aanana olettana. Shin Aa bolla untunttu kasetiide mak'k'eedda mak'k'uwaa gaasuwaan, I untunttunna ek'ettanaw danddayenna.

26 Kaatiyaanna itti maaddan miyaawanttu Aa d'ayssana; Aa olanchchatuu pitettana; Aa olanchchatuwaappe darotuu olan hayk'k'ana.

27 Ha laa"u kaatetuukka barenttu wozanaan iitaa k'oppiyaa diraw, untunttu ittippe itti oy-diyaan uttiide haasayiide, ittuu ittoo word-dotana. Shin untunttu ootsana giyaawe untunt-too injjetenna; ayaw gooppe, S'oossay keereedda wodii biro gakkibeenna.

28 «Huup'issa biittaa kaatii daro duretetsaana bare biittaa simmana. Shin I bare wozanaan geeshsha c'aak'uwaa is's'ana. Aa k'ohanaw ittibaa Aa bolla ootsiide, bare biittaa simmana.

29 «S'oossay keereedda wodii gakkina, I zaariide gedissa biittaa bolla gelana; shin aw kasewaadan injjetenna.

³⁰ Ayaw gooppe, away wulliyaa bagga biittaappe yiyaa olaa markkabatuu Aa dagantsana. Yaatooppe I guyye simmiide, geeshsha c'aak'uwaa bolla hank'k'ettana. K'ay hewaappe simmiide, geeshsha c'aak'uwaa aggiyaawanttuna dabbotana.

³¹ «Aa olanchchatuu Geeshsha Golliyaakka Aa yuushshuwaa gimbbiyaakka tunissananne hachchi hachchi yarshshiyaa yarshshuwaakka diggana. Yaatiide untunttu bayetsaa tunatetsaa yan essana.

³² C'aak'k'uwaa koliyaawantta I bare c'imuwaa k'aalan bare bagga ootsana; shin barenttu S'oossaa eriyaa Asay minnananne aanana ek'ettana.

³³ «Asaa gidдон de'iyaa aad'd'eeda eranchchatuu daro asaa tamarissana; shin guutsa wodiyaа garssan ha tamarissiyaawanttu mashshaan busakettana, taman s'uugettana, omoodettana woy bonk'k'ettana.

³⁴ He metotuwaa gidдон de'iiddi, untunttu guutsa maaduwaа demmana; daro asaykka untunttu bagga malatiide, untunttukko shiik'ana; shin wozanaappe gidenna.

³⁵ Aad'd'eeda eranchchatuwaappe undden-nawanttu d'ubettana. Hewaadan haniide, wurssetsaa wodii gakkanaw, untunttu paac'ettiide kesana, geeyananne tooshii bayinnawantta gidana. Ayaw gooppe, S'oossay keereedda wodii biro gakkibeenna.

Barena D'ok'k'issiyaa Kaatiyaa

³⁶ «Kaatii barena koshshowaa ootsana; s'oossatuwaa ubbaappe bolla barena d'ok'k'u ootsiide darssana; k'ay s'oossatuwaa S'oossaa bolla kase sisetti erenna iita k'aalaa haasayana. Hananaw k'ofaan k'ashetti utteeddawe hananaw de'iyaa diraw, S'oossaa hank'k'uu polettana gakkanaw, I ootsiyaawe ubbay aw injjetana.

³⁷ I kase bare mayzza aawotuwaa s'oossatuwaa, woy mac'c'a Asay siik'iyaa s'oossaa kad'ana; I bare s'alala hara ubbaappe aatsiide d'ok'k'u oot-sanaappe attina, hara ay s'oossaanne koyenna.

³⁸ I untuntta bonchchanawaa aggiide geessuwaa s'oossaa bonchchana; Aa mayzza aawotuu erenna s'oossaw work'k'aa, biraa, al'o shuchchaanne lo'o imuwaa immiide bonchchana.

³⁹ Imatsaa s'oossaa maaduwaan mino geessuwaa bolla I denddana. K'ay bare maataa eriyaawantta I daro bonchchana. I untuntta daro asaa mooddiyaawantta ootsiide suntsana; k'ay biittaakka woytuwaa ootsiide, untunttoo shaakki shaakkiide immana.

⁴⁰ «Wurssetsaa wodii gakkina, gedissa biittaa kaatii denddiide, huup'issa biittaa kaatiyaa olana. Shin huup'issa biittaa kaatii paraa gaaretuwaa, paraa asatuwaanne daro markkabatuwaa akki-ide, Aa bolla gotiyaadan yaana. Daro biittaa bolla geliide; di'uwaadan untuntta meec'c'iidde aad'ana.

⁴¹ K'ay I Israa'eeliyaa giyaa lo'o biittaa bol-lankka gelana. Daro biittatuu Aa kushiyan kund-dana; shin Eedooma, Moo'aabanne Amoonaa biit-tatuu Aa kushiyaappe attana.

⁴² I daro biittatuwaa bolla geliyaa wode, Gibs'ekka aappe kessi akkena.

⁴³ Gibs'e biittaa work'k'aa, biraanne duretetsaa ubbaa I bare kushiya aatsana. Liibiinne Toop'p'ii aw moodetana.

⁴⁴ «Shin away doliyaa baggaappenne huup'issa baggaappe yiyaa oduu Aa dagantsana; hank'k'uwaa ees's'i kesiide, darotuwaa wod'anawunne mule d'ayissanaw denddanawaa.

⁴⁵ I bare kaatetuwaa dunkkaaniyaa abbaappenne puulanchcha geeshsha asaappe gidduwaan tokkana. Shin Aa wurssetsay gakkanawaa; Aa maaddiyaawekka d'ayana.

12

Wurssetsaa Wodiyaabaa

(12:1-13)

¹ «He wodiyaan, ne asaa heemmiyaa wolk'k'aama kaappuu Mikaa'eeli denddanawaa. Kawutetsay doommooeppe doommuna, he wode gakkanaw, be'i erenna meto wodii hanana. Gidooppenne, Aa suntsay S'oossaa Mas'aafan s'aafetteedda ne Asay ubbay he wode attanawaa.

² Kase hayk'k'iide moogetteedda asaappe darotuu denddana. Unttuntuppe baggatuu med'inaa de'oo, baggatuu k'ay yeellawunne med'inaa kawushshaw denddana.

³ Aad'd'eedda eranchchatuu, saluwaa poo'uwaadan, k'ay darotuwaa s'illotetsaa ogiyaa kaaletseeddawanntu med'i med'inaw s'oolinttiyaadan poo'ana.

⁴ «Shin nenoo Daaneela, neeni wurssetsaa wodii gakkanaw, ha mas'aafaa k'aalaa gorddaade, maatafaa wotsa. Darotuu yaanne haanne binkkottana; eraykka darana» yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, taani Daaneeli, hara laa"atuwaa, ittuu shaafaappe hafintsa lank'k'iyaan, ittuu shaafaappe hefintsa lank'k'iyaan ek'k'eeddawantta be'aad.

⁶ Unttuntuppe ittuu layinuwaa mayyiide, shaafaa haatsaappe bolla baggana ek'k'eeddawaa oochchiidde, «Ha malalissiyaawanttu polettanaw woyssa wodiya gam"anddeeshsha?» yaageedda.

⁷ He layinuwaa mayyiide, shaafaa haatsaappe bolla baggana de'yaawe bare ushechcha kushiyaanne bare haddirssa kushiya saluwaa zaari dentsiide, med'inaw de'yaawaa suntsan hawaadan yaagiide c'aak'k'eedda; «Hawe wodii, wodetuunne wodiya baggay gakkanaw gam"ana; k'ay geeshsha asatuu wolk'k'ay kinchchettiide wuriyaa wode, ha ubbabaykka polettana» yaageedda.

⁸ Hawaa ubbaa taani sisaad; shin taw gelibeenna. Yaatina, taani, «Ta godaw, ha yewoo ubbaw wurssetsay ayaa gidanee?» gaade oochchaad.

⁹ I zaariide, hawaadan yaageedda; «Daaneela, ba. Ayaw gooppe, hawe mas'aafay wurssetsaa wodii gakkanaw gorddetteddawaanne maatafay Aa bolla wod'd'eeddawaa.

¹⁰ Darotuu paac'ettiide kesana, geeyananne tooshii bayinnawantta gidana; shin iitatu iitabaa ootsana. Iitatuwaappe itti urayyne

akeekena; shin aad'd'eeda eranchchatuu
akeekana.

¹¹ «Hachchi hachchi yarshshiyaa yarshshuu
diggettoodeppenne bayetsaa tunatetsay he sa'aan
ek'k'oodeppe 1,290 gallassaa.

¹² Genc'c'iide 1,335 gallassatuu wuranaw gat-
siyaa uray anjjettedawaa.

¹³ «Neena gidoope, neeni wurssetsay gakkanaw
ba. Neeni shemppana; gallassatuwaa wurssetsan
neena gakkiyaa laataa akkanaw denddanaassa»
yaageedda.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c